

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškimi
pri Idrji, do 8. maja 1945
pa v osvobodjenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 199 (14.290)

Trst, petek, 28. avgusta 1992

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
600

5 AA 60100200

LIENICA

JE 1 P.P. 132

aggio 1
32-535723

10

Vse vpletene strani sprejele vrsto obveznosti za zaustavitev spopadov v Bosni V Londonu zdaj nekaj več upanja za politični razplet krize v BiH

*Prišlo naj bi do takojšnje prekinitve ognja, politični pogovori pa naj bi se nadaljevali
v Ženevi - Srbija na zatožni klopi - Karadžić napovedal ukinitve koncentracijskih taborišč*

LONDON — Dejansko spoštovanje sprejetih obveznosti vseh vpletenih strani bo resnični preskusni kamen za londonsko konferenco o nekdanji Jugoslaviji. Včeraj so bile sprejete »specifične odločitve«, ki vzbujajo konkretnije upanje, da se bo končno le prišlo do rešitve krize. Odprtih vprašanj je še veliko, toda v Londonu so bili nedvomno storjeni pomembni koraki naprej, in to morda tudi zahvaljujoč dejstvu, da je bila glavnim krivcem za nasilje - to je Srbiji - zagroženo tudi s »popolno izolacijo«.

Scenarij je precej drugačen kot prej: intervencija OZN bo razširjena, da bi na ta način zaščitili humanitarne konvoje, opazovalci OZN bodo prišli na meje BiH in morda celo tudi v vse vojaške enote, ki se spopadajo na tleh BiH. Od vpletenih strani je prišla obveza, da bodo spopadi prenehali, da se bodo koncentracijska taborišča zaprla, da do »etničnega čiščenja«
ne bo več prihajalo, že v nekaj dneh pa naj bi prišlo tudi do obnove pogajanj o BiH. Vse te obveznosti so zapisane v petih konferenčnih dokumentih, od katerih so štiri sprejeli že včeraj, velja pa omeniti tudi specifično

obvezo vodje Srbov v BiH Karadžića, ki je dejal, da bo v nekaj dneh predal vse težko orožje pod nadzor OZN, zaprl koncentracijska taborišča in izpustil vse zapornike. Srbski predsednik Milošević pa se je zavzel, da bi vse strani sprejele posebne opazovalce, ki naj bi nadzorovali spoštovanje prekinitve ognja in ugotavljali, kdo je prvi kršil premirje. »Šele potem naj bi se odločili za sankcije,«
je še dejal. Toda glede tega je bil predsednik konference Major zelo jassen: sankcije je mogoče preklicati, vendar pa jih je treba danes še okrepiti.

Navzlic temu, da je bila Srbija v celotnem poteku londonske mirovne konference pravzaprav postavljena na zatožni klop kot glavni krivec za jugoslovansko krizo in predvsem za vojno v Bosni in Hercegovini, pa je že sedaj mogoče napovedati, da tudi na tokratnem srečanju ne bodo sprejeli »usodne«
odločitve, kot bi denimo bilo vojaško posredovanje proti Srbiji. Sicer pa so vsi govorniki do zdaj bolj ali manj ostro obsodili srbsko politiko. Tako je nemški zunanji

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Mlada Muslimanka se je pred konferenčnim centrom Queen Elizabeth II, v katerem potekajo pogovori o spopadih na področju nekdanje Jugoslavije, pojavila z velikim lepakom: »Hočem nazaj domov v Sarajevo«
(AP)

Olajšave za izvoz slovenskih izdelkov v ZDA

WASHINGTON — Ameriški predsednik George Bush je včeraj podpisal dekret, s katerim za štiri republike s področja nekdanje Jugoslavije uvaja posebne tarifne olajšave za trgovinsko poslovanje z Združenimi državami Amerike. Gre za Slovenijo, Hrvaško, Makedonijo ter Bosno in Hercegovino, medtem ko sta Srbija in Črna gora - oziroma tako imenovana Zvezna republika Jugoslavija - iz teh ugodnosti izključeni.

Predsedniški odlok predvideva posebne carinske pogoje za izvoz blaga v ZDA, Bush pa ga je podpisal na podlagi zakona iz leta 1974, ki predvideva za posamezne države, ki jih določijo v Washingtonu, možnost, da nekatere izdelke izvažajo brez carine v Združene države Amerike.

Zmago Jelinčič vpleten v preiskavo o prodaji orožja in o drugih hujših kriminalnih dejanjih

LJUBLJANA — Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije je na zahtevo javnega tožilca in na podlagi odredb preiskovalnih sodnikov 26. in 27. avgusta letos opravilo več preiskovalnih dejanj pri osebah, ki so utemeljeno osumljene hudih kaznivih dejanj zoper splošno varnost, so včeraj sporočili iz notranjega ministrstva.

Aktivnosti MNZ so potekale na območjih Uprav za notranje zadeve Celja, Kranja, Ljubljane in Maribora, v njih pa je bilo zajetih 18 oseb, in zaplenjena precejšnja količina najrazličnejšega orožja, eksploziva in napalma.

Osumljene osebe naj bi izdelovale orožje in pripomočke, namenjene za kazniva dejanja ter nedovoljeno trgovale z orožjem. Med osebami, ki so vpletene v omenjena kazniva dejanja, je tudi predsednik Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelinčič.

Policisti so več oseb privedli preiskovalnemu sodniku, nekatere zahtevnejše aktivnosti pri odkrivanju podrobnosti tega primera pa še potekajo. (STA)

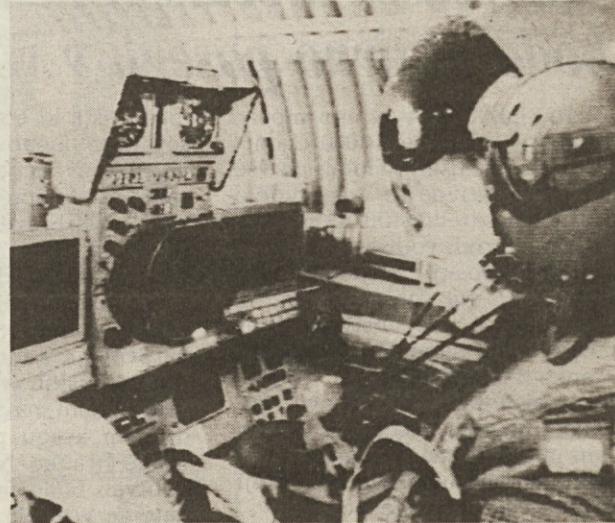
Irak je dejanje obsodil, vendar doslej še ni kršil »prepovedane« Na območju pod 32. vzporednikom patruljirajo letala zahodnih držav

BAGDAD, WASHINGTON — Območje južno od 32. vzporednika v Iraku je od včeraj popoldne, vsaj za iraška letala, »prepovedano«
področje. Zračni prostor v tem delu Iraka zdaj neprestano nadzorujejo letalske eskadre ZDA, Velike Britanije in Francije, v primeru, da bi Iranci prekoračili nevidno zračno mejo, pa bi tvegali takojšnjo sestrelitev.

Bagdad je omejitve svojega zračnega prostora nemudoma obsodil. Potezo vodilnih zahodnih držav je označil kot kolonialno agresijo, medtem ko je visoki predstavnik vladajoče stranke Baas pozval Arabce k mobilizaciji. Kljub temu ni prišlo do kršitev zračnega prostora v prepovedanem območju. Iraško vodstvo se po vsem sodeč zaveda, da bi vsa kršen izziv pomenil brezupno de-

janje, tako da se je raje odločilo za vojno živcev.

Ameriška administracija medtem ne skriva resničnih namenov operacije. Vse glasneje priznava, da njen cilj ni le zaščititi šiitske upornike pred iraškimi letalskimi napadi, ampak tudi zamajati sedanje iraško vodstvo. Končni cilj naj bi bila odstavitve Sadama Huseina. Arabske države na to rešitev ne pristajajo, saj še vedno opozarjajo, da bi ošibitev sedanje iraške vladavine vodila v razpad države. Sicer pa so njihova stališča veliko manj toga kot pred dnevi. To je razvidno pri Savdski Arabiji, ki je naposled dovolila uporabo enega od letalskih vojaških oporišč. Razvoj dogodkov v Zalivu spremljajo tudi v Izraelu; premier Rabin je izjavil, da je njegova država sprejela varnostne ukrepe.

Član posadke 13. eskadre tornadov britanskega letalstva, ki so proti kriznemu žarišču odleteli včeraj in so namenjeni za vojaške posege južno od 32. vzporednika v Iraku
(AP)

Nov pokol v Sarajevu

V Sarajevu je včeraj izstrellek iz minometa ubil osem, ranil pa približno 20 ljudi, med katerimi je tudi 10-letni Adnan Nemić
(Telefoto AP)

NA 2. STRANI

Zaradi bojazni pred morebitnim povišanjem diskontne mere Lira spet na tankem ledu

RIM — Ko je že vse kazalo, da se bo lira prebila do konca dneva brez šoka, se je včeraj pod večer spet zataknilo. Zaradi nove ošibitve dolarja, ki je po prvotnem vzponu zdrsnil na predvčerajšnjo raven (1.078 lire), in spričo govoric, da bo Banca d'Italia zopet povišala diskontno mero (kar pa je emisijski zavod brž zanikal), je tečaj lire ponovno upadel: marka je ob 18. uri dosegla rekordno raven 764,90 lire proti 764,375 na fiksingu in se torej močno približala zgornji nihalni meji znotraj evropskega denarnega sistema.

Bankitalia sicer budno spremlja gibanje lire (včeraj je prodala

okoli 113 milijonov mark, da bi vsaj zavrla poskok nemškega bankovca), pri čemer pa ji posredno pomaga visoka kotacija belgijskega franka, ki je tesno vezan na marko in se je med vsemi evropskimi devizami najbolj ovrednotil nasproti liri: prav dejstvo, da je frank skoraj dosegel vrhunj mejo, je sprožilo »alarmni«
mehanizem, ki nastopi, ko ena valuta ogroža druge. Sicer pa je križ tudi s funtom šterlingom, ki se je včeraj pozno popoldne zopet ošibil (2,7881 marke proti 2,7917 v sredo).

Splošna napetost na svetovnih deviznih trgih je malo popustila tudi zaradi zatrdil, da v kratkem

ni računati s spremembo tečajnih razmerij v EDS. To je potrdil tudi francoski finančni minister Michel Sapin s pripombo, da Nemčija nikakor ne namerava zvišati uradne obrestne mere. Nemško denarno politiko so včeraj spet kritizirali italijanski republikanci, ki vidijo edini izhod iz zdajšnje krize v znižanju nemške diskontne mere oziroma v ovrednotenju marke. Še odločnejši pa je bil predsednik Olivettija Carlo De Benedetti - marko je treba revalvirati ali pa jo začasno izriniti iz EDS, da bo prosto nihala. Po njegovem sedanje stanje ogroža evropsko združitev in ustvarja recesijo.

V vrsti ljudi, ki je čakala na avtobus, osem mrtvih in najmanj 20 ranjenih Izstrelek iz minometa v centru Sarajeva povzročil nov pokol med prebivalstvom

SARAJEVO — V Sarajevu je včeraj po trditvah tamkajšnjega radia prišlo do novega pokola civilistov. Minometni izstrelek je namreč eksplodiral med vrsto ljudi, ki so čakali na avtobus (po nekaterih virih na kruh), pri tem pa je bilo osem ljudi ubitih, najmanj dvajset pa ranjenih. Do podobnega pokola je prišlo že pred tedni, ko je mina na eni od osrednjih sarajevskih ulic ubila 16 oseb, ki so čakale v vrsti pred neko pekarno.

Prav pretresljivo pa je tudi sistematično uničevanje Sarajeva, ki ga srbsko topništvo ruši že nekaj dni zapored, pri tem pa obstreljuje vse po vrsti, saj napadalcem očitno ni mar, ali gre za stanovajske, gospodarske, kulturne ali vojaške objekte. Samo v sredo, ko se je londonska konferenca začela, je denimo na Sarajevo padlo več kot tri tisoč granat. Ubityh je bilo najmanj 14, ranjenih pa približno 130 ljudi. V tem več mesecev obleganem mestu primanjkuje vode, širijo pa se tudi nalezljive bolezni. Kot poročajo, so vse pogostejša črevesna obolenja.

Obrobne dele sarajevske občine Stari grad in Baščaršija ter območje občine Center so srbske sile s težkim topništvom obstreljevale tudi v noči na četrtek. Slišati je bilo tudi streljanje iz pehotnega orožja. Nekaj granat je padlo tudi na središče mesta, nekaj pa na Marin dvor. Na mesto so srbski napadalci izstrelili tudi nekaj raket. Z območja občine Center so sporočili, da jih srbske sile obstreljujejo z Židovskega pokopališča in s Trebeviča.

Predstavniki Unproforja so sporočili, da bodo skušali vzpostaviti električno energijo v večjem delu Sarajeva, skušali pa bodo odpreti tudi stalni koridor za pošiljanje humanitarne pomoči do Sarajeva iz Splita.

Srbski napadalci so zjutraj začeli nov topniški napad tudi na središče Goražda ter na obrobje te občine. Na mesto streljajo tudi s protiletalskimi strojnici. Miru ni niti na nekaterih bojiščih na Hrvaškem. Srbska vojska je na vinkovsko-vukovarskem bojišču ponoči znova streljala s strojnici in drugim pehotnim orožjem, slišati pa je bilo tudi številne eksplozije. Opazili so tudi številne prelete helikopterjev in sicer nad tistimi območji, ki so pod nadzorom Unproforja.

V Slavonskem brodu in Brodskem Posavju je bilo včeraj dopolndne razmeroma mirno. Le tu in tam je bilo slišati kakšno eksplozijo vendar na bosansko-hercegovski strani. V Slavonskem brodu in okoliških vaseh je bilo doslej huje poškodovanih 3.820 različnih objektov, skupna škoda pa znaša približno 260 milijonov nemških mark. Po večurnem zatišju je srbsko topništvo včeraj nekaj po trinajsti uri znova napadlo to hrvaško mesto.

Nekdanji poljski premier Tadeusz Mazowiecki, ki se je pravkar vrnil z območja nekdanje Jugoslavije, kjer je s pooblastilom Svetovne organizacije preučeval spoštovanje človekovih pravic, je v Ženevi včeraj izjavil, da teh pravic v Bosni in Hercegovini nihče več ne spoštuje. Tamkajšnji položaj je ocenil kot skrajno dramatičen in pozval mednarodno skupnost, naj takoj ukrepa. Eden izmed poglavitnih razlogov za takšen položaj je po besedah Mazowieckega velika količina orožja v rokah civilnega prebivalstva. Hkrati je opozoril na veliko nemoč pripadnikov modrih čelad, saj praktično nimajo nikakršnih pooblastil, da bi kršitve človekovih pravic tudi preprečili. (NIA)

V Reggio Emilii se je včeraj pričel praznik lista Unità

REGGIO EMILIA — V tem mestu se je včeraj pričel vsedravninski praznik Unità. To je drugi tovrstni praznik odkar se je KPI preimenovala v DSL, v organizacijskem stroju festivala je tokrat zaposlenih približno 3.500 prostovoljcev. Praznika se bodo udeležili vsi najpomembnejši prvaki stranke, povabili pa so tudi voditelje drugih strank, začeniši z De Mito, podpredsednikom Višjega sodnega sveta Gallonijem, ministri Cristoforijem, Manninom, Martellijem in drugimi, ki se bodo udeležili okroglih miz. Poleg »resnejših«
zadev so organizatorji poskrbeli za številne zabavne prireditve, kulturna srečanja in seveda kulinariko. Praznik bo trajal do 20. septembra, vrhunec pa bo praznik dosegel dan prej z zborovanjem, na katerem bo spregovoril tajnik DSL Occhetto.

V Rostocku se bojijo novih izpadov nacističnih skrajnežev

ROSTOCK — V spopadih med neonacističnimi skupinami in policijo v Rostocku so doslej naštel okrog 150 aretiranih. To je le začasni obračun, saj pričakujejo, da se bodo spopadi nadaljevali. Precejšnja zaskrbljenost vlada zlasti za jutri, ko bo v Rostocku protestni sprevod zoper divjanje neonacistov. Sprevod pripravljajo levičarske skupine, mnogi pa se bojijo, da se bo sprevrgel v obračunavanje z desničarskimi skrajneži. Spričo utemeljene nevarnosti spopadov so sile javnega reda podvzele varnostne ukrepe; posebej so zavarovale tudi zbirne centre priseljencev. Policija je ugotovila, da so v dosedanjih neredih sodelovali neonacisti iz drugih nemških krajev, po nekaterih informacijah pa naj bi jim pomagali tudi somišljeniki iz Avstrije. Če so govorice utemeljene, to ni prvič, da avstrijski skrajneži sodelujejo v tovrstnih akcijah v ZRN.

Šef nemške zvezne policije Hans-Ludwig Zachert je izrazil bojazen, da so zadnji neredi le uvod v bolj vročo jesen. Priznal je, da je nasilje že dlje časa tlelo

pod pepelom, zavzel pa se je za strogo ukrepanje proti storilcem izgrediv.

Z dogodki v Rostocku se je na prvi seji po poletnem predahu ukvarjala tudi nemška vlada. Kancler Helmut Kohl je zahteval, naj pristojna telesa poglobljeno raziščejo dogodke, hkrati pa zavrnili obtožbe na račun ravnanja policije. Kohl je tudi izjavil, da divjanje spopadov v baltskem pristanišču precej škoduje imidžu nemške države.

Voditelj SPD v Rostocku Schneider trdi, da so izgredivi v tem mestu izraz nezaupanja do državnih institucij in političnih strank. Prvak CDU Heidrich pa je drugačnega mnenja: spopadi naj bi kazali, da se del prebivalstva v nekdanji Vzhodni Nemčiji še ni privadil na demokratična pravila.

Mnogi opazovalci poudarjajo, da so v ozadju izgrediv težke socialne razmere. Pristaniško mesto Rostock se namreč nahaja na Pomorjanskem, se pravi eni od najrevnejših nemških zveznih dežel. Tu je brezposelnost zelo visoka, saj znaša približno 20 odstotkov. Po uradnih statističnih podatkih je na tem območju 11 tisoč tujih priseljencev.

Češka in Slovaška kmalu ločeni državi

BRNO — Politična karta Evrope se še naprej spreminja in od 1. januarja 1993 bosta namesto dosedanje Češkoslovaške federacije obstajali dve novi državi: Češka in Slovaška. O tem sta se v sredo zvečer dogovorila češki premier Vaclav Klaus in njegov slovaški kolega Vladimir Meciar. V skladu z dogovorom bo do konca septembra zvezni parlament sprejel zakon o razpustu federacije in določil način delitve premoženja in pravic do sukcesije. Najkasneje do konca novembra naj bi slovaški in češki parlament sprejela zakone o dvostranskem sožitju in sodelovanju na gospodarskem in finančnem področju, na področju človekovih pravic in lastnine,

medtem ko naj bi decembra rešili še vsa ostala odprta vprašanja.

Po mnenju Vaclava Klause je gospodarsko sodelovanje s pomočjo carinske unije možno takoj, bolj oddaljena pa je uvedba dveh različnih valut, ki pa bosta med seboj povezani s stalnim menjalnim razmerjem. Do takrat bo krona še naprej združevala obe novi samostojni državi, s tem pa je povezan tudi nadaljnji obstoj skupne centralne banke. »Naš cilj pa sta samostojni valuti, do katerih pa bo prišlo takrat, ko bosta obe gospodarstvu ustvarili enakovredne gospodarske temelje,«
je še dejal Klaus. Tudi razdelitev vojske bo zahtevala več časa, za zvezno tajno službo pa so se odločili, da jo razpustijo in nato formirajo dve ločeni republiški službi.

Slovenski krščanski demokrati bodo aktivno posegli v volilni boj

LJUBLJANA — Smo močna stranka s približno 34.000 člani v 350 organizacijskih enotah po vsej Sloveniji, aktivno se bomo udeležili tudi predsedniških in ne samo parlamentarnih volitev, naša predvolilna kampanja bo pozitivna in brez ideoloških obremenitev, ne izključujemo možnosti koalicijskega sodelovanja s katerokoli stranko, razen z SDP-jem. To je le nekaj bistvenih poudarkov z srečanja z novinarji, ki so ga v Ljubljani imeli Slovenski krščanski demokrati, oziroma vodilni člani njihovega volivnega štaba.

Za osnutek zakona o volilni kampanji, ki ga je parlamentu ponudila vlada, je tajnik stranke Edvard Stanič menil, da je nepotreben, ker bi določbe, ki so v njem vsebovane, lahko urejal zakon o strankah, razen tega pa je v posameznih točkah nedorečen. Zlasti se to nanaša na predvideno prepoved zbiranja sredstev potrebnih za predvolilno kampanjo v tujini. Krščanski demokrati opozarjajo, da imajo iz tujine stalen priliv sredstev, razmejitve obdobja »normalnega«
delovanja stranke in časa, ko se predvolilna kampanja začne, pa je nejasna. Na osnutek omenjenega zakona so imeli še nekaj pripomb, poudarjajo pa da sprejema volilne zakonodaje na septembrski seji parlamenta ne bodo bojkotirali, ker je sprejem tudi v njihovem interesu.

Slovenski krščanski demokrati se bodo zelo aktivno udeležili predsedniških volitev. Njihov kandidat za funkcijo, ki ji tudi v novi državni ureditvi pripisujejo precejšen pomen, vsekakor ne bo predsednik stranke Lojze Peterle, temveč bo med člani stranke do-

ločen tisti, ki bo dobil največ glasov tako imenovanih »elektorjev«
na 8 konvencijah stranke od 20. septembra naprej, ki bodo potekale po vsej Sloveniji. Gre za javne shode, oziroma zborovanja, na katerih bodo kandidatom vprašanja lahko zastavljali tudi občani, ki niso v stranki. V primeru neuspeha svojega kandidata v 1. krogu predsedniških volitev so v SKD pripravljeni na možnost, da bi v drugem krogu podprli kandidate druge stranke. Na parlamentarnih volitvah bodo imeli lastne kandidate za vseh 90 sedežev v državnem zboru, torej tudi za predstavnike manjšin.

Naš odnos do slovenske Cerkve se ne razlikuje od odnosa drugih strank. Smo pa stranka, ki je v stalnem stiku s sorodnimi strankami v Evropi. Povsod nas želijo in samo strankarske finance so ovira za našo bolj razvejano mednarodno dejavnost so se pohvalili in dodali, da predsednik SKD Lojze Peterle 10. septembra odhaja na obisk v Avstralijo. To naj bi sodilo »v sklop priprav Slovenskih krščanskih demokratov za vstop v bodočo vlado«.

Glede sprejetja volilne zakonodaje septembra v skupščini so predstavniki stranke povedali, da bodo zagotovili udeležbo svojih poslancev ter da so pripravljeni tudi na kompromisne rešitve. Kot odločilen trenutek za oblikovanje možnih koalicij držijo čas neposredno pred volitvami, ko bo jasnejše, kako bo izgledala slovenska povolilna politična scena in ko bo lažje napovedati, koliko strank bo preživelo v novem parlamentu. (NIA)

● V Londonu zdaj več upanja za konec spopadov

NADALJEVANJE S 1. STRANI

minister Klaus Kinkel poudaril, da je Beograd vzrok zla na ozemlju nekdanje Jugoslavije. John Major pa je opozoril Srbijo in Črno goro, naj sodelujeta z mednarodno skupnostjo, sicer se bosta soočili s popolno mednarodno osamitvijo. Ostro sta nastopili tudi Francija in Nemčija, ki sta zahtevali razglasitev mednarodnega sodišča, ki bi preučilo vse zločine proti človeštvu na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Tudi zunanji ministri ZDA, Velike Britanije, Francije in Nizozemske so enotno predlagali izključitev Srbije oz. ZR Jugoslavije iz vseh mednarodnih organizacij. Turčija je tudi ostro obsodila Srbijo, še posebej za etnično čiščenje ozemelj. Hkrati je izrazila razočaranje glede začetka londonske konference.

Sicer pa je nad potekom londonske mirovne konference očitno razočaran tudi bosansko-hercegovski zunanji minister Haris Silajdžić, ki je popovno zahteval vojaški poseg mednarodne-skupnosti. Če to ni izvedljivo, naj narodu Bosne in Hercegovine omogočijo uvoz orožja. Po Silajdžićevem mnenju, agresije Srbije na Bosno ne bo mogoče ustaviti smo s pogovori in sankcijami. To dokazujejo tudi napadi in bombardiranja, medtem ko v Londonu poteka mirovna konferenca. S predlogom, da na mejo Srbije in Bosne in Hercegovine pridejo mirovne sile OZN se je v Londonu oglasil tudi premier ZR Jugoslavije Milan Panić. Kot poročajo, naj bi ta predlog podprla tako Slobodan Milošević kot Alija Izetbegović.

Voditelj bosanskih Srbov Radovan Karadžić je včeraj v Londonu izjavil, da londonski pogovori niso zadnja priložnost za vzpostavitev miru. Predsednika Izetbegovića je obtožil, da skuša ustvariti muslimansko zvezo v Bosni preko Kosova, Makedonije in Bolgarije do Turčije. Po Karadžićevem mnenju pa bi posredovanje muslimanskih držav vodilo v novo balkansko vojno, ali celo v tretjo svetovno vojno. Po drugi strani pa tudi predsednik Bosne in Hercegovine Alija Izetbegović zavrača kakršenkoli dialog ali sporazum o prekinitvi ognja s Srbijo, ki jo obtožuje da v BiH izvaja genocid. Izetbegović je v nekem intervjuju izjavil, da so pogajanja z okupacijsko vojsko možna, težko pa se je pogajati z morilci. Bosansko-hercegovski predsednik se ne namerava pogajati, vse dokler srbska stran ne bo ustavila vojaških operacij in umaknila svojih čet z ozemlja Bosne in Hercegovine.

V londonskih dokumentih se bo zahtevalo nujno nadaljevanje pogovorov o politični rešitvi spopada v Bosni in Hercegovini. Konferenca naj bi se namreč pod pokroviteljstvom ZN nadaljevala v Ženevi. Pogajanja naj bi se začela takoj in brez kakršnihkoli pogojev, pogajali pa naj bi se o sedmih ključnih področjih: trajni ustavitvi spopada, mednarodnemu nadzoru nad težkim orožjem ter o napotitvi novih sil za ohranitev miru. Doseči je treba tudi prenehanje vsakršnega zunanjega vmešavanja v spopad v Bosni in Hercegovini, demilita-

rizacijo velikih mest ter postavitvi begunske centre za tiste državljane Bosne in Hercegovine, ki so izgubili svoje domove ali so bili iz njih pregnani. Osnutek dokumenta tudi prvi, da bo mednarodna skupnost pripravila velik rekonstrukcijski program obnove Bosne in Hercegovine, vendar šele potem ko bodo sprte strani pripravljene na podlagi teh sedmih točk skleniti sporazum.

Kot je včeraj v Londonu izjavil portugalski zunanji minister Pinheiro, so zelo blizu sklenitve sporazuma o načinu reševanja jugoslovanske krize. Vodja portugalske diplomacije je poudaril, da so dani vsi pogoji za oblikovanje skupnih izhodišč za reševanje krize torej izhodišč, ki bi jih sprejeli vsi vpleteni v ta spopad. Po njegovem mnenju je zdaj najpomembnejše sprejeti mehanizme, s katerimi bi londonski sporazum tudi uresničili.

Mednarodno novinarsko združenje je včeraj pozvalo udeležence londonske mirovne konference, naj sprejmejo tudi nujne ukrepe za zavarovanje novinarjev in drugih zaposlenih v sredstvih obveščanja, ki poročajo iz nekdanje Jugoslavije. Vse udeležence, naj bi prisilili k spoštovanju svobode tiska. Od začetka spopadov na ozemlju nekdanje Jugoslavije so namreč ubili že 27 novinarjev, veliko več pa so jih ranili.

Tudi predsednik mednarodnega komiteja Rdečega križa Samaruga je včeraj pozval vse sprte strani v Bosni in Hercegovini, naj spoštujejo človekove pravice in dovolijo pregled civilnih in vojaških taborišč. Samaruga meni, da se razmere v ujetniških taboriščih v Bosni in Hercegovini še niso izboljšale. Zato zahteva, naj mednarodna skupnost za vsako ceno zaščiti civilno prebivalstvo. Predsednik mednarodnega komiteja Rdečega križa je tudi povedal, da bi morali najti zatočišče vsaj za deset tisoč ljudi iz taborišč v severni Bosni. Sicer pa je hrvaški predsednik Franjo Tuđman v Londonu, kjer se udeležuje mirovne konference, napovedal abolicijo in amnestijo za Srbe, ki so med vojno na Hrvaškem sodelovali na nasprotni strani. Kot je poročal londonski BBC, bosta abolicija in amnestija veljali za tiste prebivalce srbske narodnosti, ki so bili zaslepljeni, ne pa tudi za vojne zločince. Medtem je tudi pet skandinavskih držav včeraj posebej pozvalo sprte strani v Bosni in Hercegovini, naj ustavijo nadaljnje prelivanje krvi. Zunanji ministri Švedske, Norveške, Finske, Danske in Islandije so izrazili upanje, da pomenijo mirovni pogovori v Londonu hkrati tudi konec etničnega spopada.

Albanski parlament je v pismu londonski konferenci izrazil obžalovanje, ker je albanski narod ob koncu 20. stoletja še vedno nepravilno razdeljen. Parlament izraža upanje, da bo mednarodna skupnost upoštevala legitimne zahteve Albancev in da bo londonska konferenca našla pravično rešitev za albansko vprašanje v nekdanji Jugoslaviji, oz. za 2,5 milijona Albancev na Kosovu, v Makedoniji in Črni gori. (NIA)

Deželni odbornik Gianfranco Carbone o ustreznih izbirah Furlanije-Juljske krajine

Napore za pospeševanje sodelovanja Vzhod-Zahod je treba bolje uskladiti

TRST — Državna in deželne oblasti še ne znajo dovolj učinkovito usklajevati pobud za pospešitev sodelovanja s srednjo in vzhodno Evropo, to pa bo še kar precej motilno vplivalo na hitrost uresničevanja modernizacijskih programov, ki so jih šele zasnovali oziroma so jih že začele deloma izvajati države z območij, kjer je vladal prej centralistični sistem in kjer naj bi zdaj uvedli režim svobodnega trženja.

To je naglasil deželni odbornik za komunitarne zadeve in odnose s tujino Gianfranco Carbone, ko je včeraj obrazložil dosedanje pobude v Furlaniji-Juljski krajini na področju sodelovanja med Vzhodom in Zahodom.

Odbornik je poudaril potrebo, da se ustrezno krajevno načrtovanje bolje uskladi s programiranjem na vsedržavni in na evropski ravni; edinole na ta način se bo mogoče izogniti iniciativnim dvojnikom in obenem pospešiti zadevne uresničevalne postopke.

Vzporedno s svojim zunanjepolitičnim »eksperimentiranjem«, je nadaljeval Carbone, je dežela FJK dejavno pristopila k delovni skupnosti Alpe-Jadran, ki šteje danes že osemnajst regionalnih stvarnosti v sklopu sedmih držav (Italija, Avstrija, Slovenija, Hrvaška, Nemčija, Švica in Madžarska) in ki predstavlja neza- menljivo akcijsko sredstvo, poleg tega pa je razvila številne dvostranske odnose; med temi je deželni odbornik omenil s prav posebnim

poudarkom nedavni protokol o soglasju med deželami italijanskega severovzhoda (Veneto, Tridentinska-Južna Tirolska, Trento in Bocen) ter Slovenijo in Hrvaško.

Slednji dokument predstavlja dejansko listino o namerah glede skupnih pobud na področjih vzajemnega interesa, kakor so zlasti gospodarstvo, znanost, zaščita okolja in komunikacije, ter pomeni torej po Carbonejevem zatrdilu strateško izbiro, kar potrjujejo sicer tudi cilji Srednjeevropske pobude (poprej Heksagonale in še prej Pentagonale), ki usklaja politiko dobrega sosedstva med Italijo, Avstrijo, Češkoslovaško, Madžarsko in Poljsko ter - po juljskem vrhu na Dunaju - tudi Slovenijo, Hrvaško in Bosno oziroma Hercegovino.

Italija je globoko verjela v te izbire, je nadalje naglasil odbornik Carbone, in se opremila z dvema ustreznima zakonoma oziroma posledičnimi finančnimi normami - z zakonom za razvoj obmejnih območij iz januarja 1991 in z zakonom za kooperacijo s srednjo in vzhodno Evropo iz februarja 1992; namen obeh zakonov je usklajevati italijanske pobude z iniciativami Evropske skupnosti nasproti Vzhodu (npr. programa Phare in Interreg), z dejavnostmi Srednjeevropske pobude ter s predlogi medregijskih organizacij (npr. Alpe-Jadran), a oba tudi posvečata osrednjo pozornost prav

vlogi, ki jo lahko odigrata v tem okviru Furlanija-Juljska krajina oziroma celotni Triveneto.

Med vsemi pobudami gre po Carbonejevem mnenju poudariti še predvsem tiste, ki se nanašajo na prevoze in prometnice (od katerih jih je nekaj že v dobri načrtovalni fazi): od uresničitve velikohitrostne železniške zveze Turin-Benetke s podaljškom do Trbiža in Dunaja oziroma do Trsta, Ljubljane in Budimpešte, pa do dograditve in modernizacije tabeljske železniške proge in cervignanske ranžirne postaje, od izrednega programa za gornjejadranski pristaniški sistem do intermodalnega koridorja Trst-Budimpešta-Ukrajina (poglabljeno bodo o tem spregovorili 9. septembra v madžarskem glavnem mestu), od »jadranske magistrale«, ki naj bi povezovala Trst z Reko, Dubrovnikom in Tirano, pa do kopne vodne poti (po reki Pad) v Venetu.

Finančna sredstva za raztegnitev sodelovanja s tem delom Evrope so torej razpoložljiva (tako iz državnih kot iz evropskih blagajn), je zaključil svoja izvajanja Gianfranco Carbone, zato pa bo potrebno sedaj razviti tudi »načrtovalne sposobnosti« lokalnih avtonomij, družbenih subjektov in privatnikov za to, da se vsi ti načrti usmerijo v koristne operativne pobude, ki naj gospodarsko in torej tudi socialno koristijo deželi Furlaniji-Juljski krajini.

V Petjagu, ki leži nedaleč od Špetra, bo s to hvalevredno pobudo dejavno zaživel veličastni duh Kamenice

V nedeljo srečanje med Slovenci in Furlani

Pripadniki obeh, z ramo ob rami živečih narodov bodo potrdili dvostranske bratske vezi tudi z dvojezično mašo V jesenskem času pa bodo organizirali še študijsko posvetovanje o uveljavljanju furlanske in slovenske skupnosti

PETJAG — Duh Kamenice in sploh prizadevanja Slovencev na Videmskem se bodo udeležili to nedeljo, 30. avgusta, ko bosta v Petjagu v občini Špeter Zveza Slovencev videmske pokrajine in skupina Glesie Furlane organizirali srečanje med Slovenci in Furlani.

Srečanje bratskih narodov - kakor je zapisano v samem vabilu, želi izpostaviti prijateljske vezi med Slovenci v videmski pokrajini in dobrnim delom furlanske Cerkve, predvsem še tistim, ki se prepoznava v skupini Glesie Furlane, ki je v teh krajih večinska.

Že pred leti je prišlo do prvih stikov med tema skupinama, ki imata precej skupnega, predvsem prizadevanje za uveljavljanje svoje etnične specifičnosti. Iz načelnih dogovorov so prešli v konkretizacijo pobud in nedeljsko srečanje sodi mednje.

Ob 18. uri bo v cerkvi v Petjagu dvojezična maša, na kateri bo sodelovalo veliko slovenskih in furlanskih duhovnikov. Verski obred pa bo priložnost za srečanje Slovencev in Furlanov, ki živijo na tem območju. Sodeloval bo tudi pevski zbor »Pod lipom«.

Sami prireditelji nedeljskega srečanja pa se tudi že pripravljajo na študijski posvet, ki ga bodo pripravili v jesenskem času. Na njem naj bi prišla do izraza želja po sodelovanju in skupnem prizadevanju za uveljavljanje tako slovenske kakor tudi furlanske skupnosti.

RUDI PAVŠIČ

Določila ES lahko spravijo živinorejce na beraško palico

VIDEM — »To je dobesedno zdesetkanje, kakršnega v Evropski skupnosti še ni bilo.« Tako so italijanski deželni odborniki za kmetijstvo na sestanku v Bocnu označili omejitve pri proizvodnji mleka in reji goveda, ki jih Bruselj vsiljuje Italiji in ki jih je rimska vlada osvojila s posebnim dekretom. Preden pa bo ta stopil v veljavo, hočejo odborniki doseči od ministrskega sveta nov poseg pri pristojnih oblasteh ES, da se omejitve kolikor mogoče ublažijo.

Sprejetje komunitarnega predpisa bi pomenilo, da morajo italijanski živinorejci sami za 10% zmanjšati mlečno proizvodnjo: če je leta 1991 ta znašala 11 milijonov ton, ne bi smela torej po novem preseči 9 milijonov ton. Ne samo, k temu gre še dodati, da bi morali rejci tudi pobiti več kot 300.000 glav goveda. To pa bi posebno hudo prizadelo gorata območja, kakor je zaskrbljeno poudaril deželni odbornik za kmetijstvo v Furlaniji-Juljski krajini Ivano Benvenuti s pripombo, da je v teh krajih živinoreja temeljni vir dohodkov. Določila ES bodo poleg Italije močno prizadela tudi Francijo; to sta edini evropski državi, katerima so odkazali mlečno proizvodnjo, ki je nižja od njune dejanske notranje porabe, medtem ko kvote, ki so jih v Bruslju dode-

lili drugim državam, natanko ustrezajo njihovi proizvodnji... Skratka, Italija naj bi skrčila svojo mlečno proizvodnjo na največ 90 milijonov stotov, kar pa znaša komaj 60% povpraševanja na notranjem tržišču! Nič čudnega torej, če je Apeninski polotok v Evropi tudi največji uvoznik mleka, ki bi ga sicer lahko sam pridelal.

Oklestenje, ki ga zahteva Evropska skupnost, bo uničilo po Benvenutijevem zatrdilu široke kmetijske predele pa tudi cele industrijske sektorje, vrh tega pa seveda še povečalo zunanjetrgovinski primanjkljaj - ta naj bi se zaradi večjega uvoza mleka povzpelo do 1.550 ali celo 2.000 milijard lir na leto. K temu pa velja tudi dodati, da Evropska skupnost še zmerom ni izplačala živinorejcem premij za zadnje kvote pobitih govejih glav in s trga umaknjenih količin mleka, zaradi česar je v Furlaniji-Juljski krajini propadlo že kar 850 kmečkih gospodarstev, proizvodnja mleka pa je upadla za kakšnih 256.000 stotov.

Kmetijski odborniki zahtevajo srečanje s pristojnima parlamentarnima komisijama, da jima predložijo zahtevane popravke k vladnemu dekretu o prilagoditvi mlečne proizvodnje; zahtevali bodo tudi preklic obveze o pobitju 300.000 glav govedi.

Zaradi podkupninske afere karabinjerji preiskali tudi županstvo v Svet Lenartu

SVET LENART — V okviru preiskave v zvezi z dejavnostjo trgovca Gianfranca Del Fabra, bivšega odbornika občine Spilimbergo, ki so ga pred tedni aretirali zaradi izkoriščanja javne funkcije v osebne namene, so agenti finančne straže iz Pordenona opravili preiskavo tudi na županstvu v Svet Lenartu v Benečiji. Agenti so s posebno pozornostjo prelistali dokumentacijo, ki zadeva stroške (150 milijonov lir) za nakup pohištva, ki ga je občinska uprava naročila pri podjetju Del Fabro. Doslej ni še znano, v kolikšni meri je lahko občina Svet Lenart soudeležena v tej aferi. Po vsej verjetnosti je poseg finančnih stražnikov treba posredno povezati s preiskavo, ki jo opravljajo v Spilimbergu glede poslovanja aretirane Del Fabra, ki ga obtožujejo, da je v času, ko je bil odbornik, prodal občinski upravi za več desetnih milijonov lir pohištva.

R. P.

Zmrznil pod ledenikom

CANAZEI (Trento) — Na Marmoladi se je smrtno ponesrečil 58-letni Gino Renzo iz Benetk, ki se je s sinom odpravil na ledenik Roccetta (3000 m). Med vzponom ni bil privezan in ko je na ledu zdrsnil, je padel v 20 metrov globoko razpoko, v kateri je med čakanjem na reševalce zmrznil. Ko je končno prispela reševalna ekipa s helikopterjem, ji ni preostalo drugega, kot da nesrečnega turista že mrtvega povlečejo iz globeli.

Odprto pismo predsedstvu republike Slovenije

Borci piranske občine z zaskrbljenostjo spremljamo nekatere dogodke v naši mladi samostojni državi. Navzlic temu, da je v zadnjih desetletjih tudi naša ožja domovina v mnogočem napredovala, so pri nas vse glasnejši tisti, ki hočejo izničiti ves napredek in si na različne načine prizadevajo vrniti v čase prvobitne kapitalistične družbe, to pa je omogočiti bogatenje majhni skupini, velik del našega naroda pa kot narod proletarcev potisniti v revščino. Temu se priključuje v zadnjem času tudi vse pogostejši poskus nadeti religioznosti politične predznake, zlasti pa prikazati vse medvojne zločine sodelavcev okupatorja kot prizadevanje za protikomunistično družbo. Mi borci smo se skupaj z velikim delom slovenskega naroda bojevali proti fašističnim okupatorjem in njihovim domačim pomagačem, ki so hoteli uničiti majhen slovenski narod. Zato nam je tembolj na očeh nemalo poskusov rehabilitirati ali celo dati pridih religioznega junaštva tistim posameznikom, ki so prisegali Hitlerju in sejali razcep in grozo med slovenskimi ljudmi pod geslom: »V imenu Kristusovih ran naj crkne partizan!«

Eden izmed takih poskusov je tudi dobro zrežirana predstava okoli vrnitve Vinka Levsteka, ki je v svojih podpisanih izjavah priznal uboje in zločine nad partizanskimi borci in nekaterimi prebivalci, ki so bili na strani osvobodilnega gibanja.

Borci smo odločno za to, da na široko odpremo vrata vsem, ki prihajajo k nam z dobrim namenom in tudi s krvjo neomadeževanimi rokami. Vsa cirkuška predstava okoli Vinka Levsteka pa nima namena dokončno razčistiti odgovornost ali tudi krivične obdolžitve za človeka, ki je po načelih svetovnih svobodoljubnih načel veljal za formalno-pravno in z razsodbo sicer nedokazana, a po splošno človeških načelih moralno potrjenega vojnega zlikovca.

Nič ni čudnega, da se okoli te zrežirane predstave zbirajo tudi politiki sumljivega kova, ki bi radi, da bi se Slovenija čimprej uvrstila med državne skupnosti preteklega časa, v katerih sta vladala edinole frak in talar. Ob vseh nastopih Levsteka in ljudi, ki stojijo za njim, je značilno, da je to pot daleč od človeške sprave. To je pot netenja nestrpnosti in povzdigovanja tistih lastnosti in dejanj, s katerimi se posamezne skupine uvrščajo med oblikovalce odnosov, ki jim povsod po svetu pravijo fašistični. Menimo, da je način in medijsko podprta predstava, v kateri je Vinko Levstek le droben člen, poskus, kako bi tudi slovenske, relativno demokratske razmere prepravili s sovraštvom, razdori, z religiozno nacionalno diferenciacijo - to vse pa bi lahko Slovenijo pripeljalo v razmere, iz katerih se je raznetil grozljiv bosanski vojni požar.

Borci piranske občine se obračamo na vse, ki jim je pri srcu socialno pravičen svet, da se postavijo po robu vsem poskusom, ki peljejo edinole v sovražno razlikovanje ljudi in v končnem v težko predstavljljive posledice. Zato smo za resnično spravo, odločno pa nasprotujemo, da bi pod »prividno« spravo razširjali novo enoumje in to v obliki, ki lahko našo mlado državno skupnost izpodkopava in jo neusmiljeno ogrozi.

BORCI NOV
OBČINE PIRAN

Pred razpravo o sporazumu z vlado CGIL za soočenje v duhu enotnosti

Počitnice so se zaključile tudi za sindikalne organizacije, ki sedaj pripravljajo programe za bodoče delovanje in ki bo v mesecu septembru zaradi raznovrstnih razlogov zelo razgibano.

Program delovanja je pripravila tudi CGIL, ki za ponedeljek napoveduje skupno sejo tajništva delavskih zbormic, deželnih tajništva vseh kategorij skupno z deželnim tajništvom CGIL. Na srečanju bo tekla beseda o problemih, ki so nastali zaradi podpisa znanega sporazuma z vlado z dne 31. julija; soočala se bodo mnenja in ocene ne samo o vsebini tega sporazuma, ampak tudi o bližnjem začetku druge faze pogajanj z vlado in podjetniki. Poleg tega bo govor o nujnosti, da se začne obširna razprava z vsem delavstvom tako glede vsebine omenjenega protokola, kot glede perspektiv, ki se sedaj odpirajo v povezavi z obnovitvijo pogajanj.

CGIL je trdno prepričana in izraža željo, da bi se soočanje z delavstvom odvijalo v znamenju sindikalne enotnosti; če pa bi to ne bilo mogoče je mnenja, da je potrebno v razpravo vključiti svoje člane.

Ponedeljkovo zasedanje (na katerem sicer ne bodo sprejemali sklepov, pač pa le okvirna stališča) je bilo sklicano v predvidevanju na zasedanje vsedržavnega vodstva CGIL, ki bo 2. in 3. septembra in katerega se bodo za Furlanijo-Juljsko krajino udeležili Graziano Pasqual, Grazia Vendrame in Antongiuilio Bua. Takoj za tem -dodaja tiskovna nota deželne CGIL- bo sklicano deželno vodstvo sindikalne organizacije.

Poleg tega je predvideno tudi zasedanje deželne tajništva, da bi razpravljalo o enotnih nastopih, predvsem pa da bi podrobneje poglobilo problematiko deželne gospodarske in industrijske krize ter sprejelo potrebne pobude. V torek, 1. septembra, pa se bo sestalo deželno tajništvo, ki bo proučilo dokument o drugem deželnem zdravstvenem načrtu, ki ga je predstavilo pristojno odborništvo deželne vlade Furlanije-Juljske krajine.

Sindikalna dejavnost se bo torej s prihodnjim tednom ponovno obnovila. CGIL, kot tudi ostale organizacije, stoji pred težkimi izbiri, ki jih narekuje tako podpisani sporazum protokola o ceni dela, kot tudi težko gospodarsko stanje, v katerem se nahaja ne samo tržaška pokrajina, ampak celotna dežela.

Upravni direktor TKB Boris Čuk o večji razvidnosti denarnega poslovanja Po novem zakonu enakopravnejši odnos med banko in uporabniki njenih storitev

Banke kot javni lokali: ne strežejo sicer dišeče kave, vendar morajo podobno kot v barih za kliente izobestiti »cenike« svojih storitev in pogojev za poslovanje s strankami. To dodatno in nikakor preprosto nalogo je bančnikom prinesel zakon št. 154, sprejet 17. februarja letos, ki določa »norme za razvidnost bančnih in finančnih operacij in služb«, o njem in njegovih posledicah pa smo se podrobneje pogovorili z upravnno-tehničnim direktorjem Tržaške kreditne banke dr. Borisom Čukom.

Zakonsko besedilo v 11 členih določa obvezo o javnosti pogojev, ki jih kreditni ali finančni zavod zagotavlja svojim strankam, obliko in vsebino pogodb z njimi, načine spreminjanja pogodbenih pogojev, knjiženje datumov bančnih operacij, obliko in način periodičnega obveščanja strank ter sankcije ob morebitnem neupoštevanju obvez o razvidnosti poslovanja s strankami. Že na prvi pogled lahko ugotovimo, da daje zakon odjemalcu bančnih storitev večjo enakopravnost v odnosu z banko in da ga torej ščiti pred preveliko samovoljnostjo zavoda. Toda kot ponavadi - opozarja naš sogovornik - se tudi ob tem zakonu dogaja, da skušajo posamezni zavodi nadomestiti izgubljeni tako, da klientom nalagajo nove pristojbine za doslej brezplačne storitve. Kot primer nam je Boris Čuk navedel banko, ki po novem zaračunava tudi stroške za hranjenje varčevalnih dokumentov, medtem ko je znesek za njihovo izdajo z dosedanjih 1.000 povisala na 2.500 lir.

Toda vrnimo se k določilom novega zakona. Kot rečeno, nalaga v 1. členu bankam dolžnost, da v vseh za javnost odprtih prostorih izobestijo obvestila o najvišji obrestni meri za pasivne in o najnižji obrestni meri za aktivne denarne operacije, o višini zamudnih obresti

in o dejanski donosnosti vrednotnic. Nadalje morajo biti navedeni stroški in pogoji, ki jih banka zaračunava oziroma aplicira za hranilne operacije, za kredite in posojila po redni obrestni meri in za ostale službe, kot so npr. plačilni nalogi v korist tretjih oseb, hramba in upravljanje vrednostnih papirjev ali upravljanje raznih premicnin. Na »ceniku« morajo najti mesto tudi stroški za pisno obveščanje strank in še nekatere druge podrobnosti, povrh pa mora biti v poslovnih prostorih za stranke izobešeno tudi besedilo samega zakona št. 154. Razobešene obrestne mere pa nikakor ne veljajo kot ponudba za stranke, ampak predstavljajo najnižjo mero, pod katero banka ne sme. Zakon povrh tudi določa, da mora banka vsaj enkrat letno, in to najmanj 30 dni pred iztekom leta stranki, ki ima stalni poslovni odnos z njo (in je torej naslovnik tekočega računa, hranilne vloge ali pisma ipd), posredovati izčrpno informacijo o obrestnih merah, kar doslej ni bilo v navadi.

Člen o oblikah pogodb za bančne operacije in storitve določa, da morajo biti te pogodbe pisne in da mora stranka prejeti svojo kopijo, glede njihove vsebine pa zakon izrecno predpisuje, da morajo vsebovati klavzulo (ki jo mora stranka s podpisom izrecno odobriti), s katero si zavod pridruži pravico do spremembe obrestne mere ali poslovnih pogojev v škodo stranke. Prav spremembam pogodbenih določil pa je namenjen 6. člen zakonskega besedila, ki med drugim določa, da mora banka vse spremembe v škodo stranke (npr. znižanje obrestne mere na aktivne vloge) le-tej pisno sporočiti domov, v nasprotnem primeru pa ima stranka (v roku 15 dni) pravico zahtevati veljavnost starih pogojev. Te obveze pa je banka oproščena takrat, ko

gre za posplošeno spremembo obrestne mere, za katero zadošča ustrezno obvestilo v Uradnem listu.

Datumi pologov, dvigov in ostalih bančnih operacij so za denarne zavode po novem zakonu najbrž najbolj boleča točka. Prej so namreč banke knjižile operacije tako, da so se navadno iztekle v njihovo korist, odslej pa za zaračunavanje obresti dosledno velja dan, ko je bila neka operacija opravljena.

Glede periodičnega pisnega obveščanja strank o obrestnih merah, o izvedenih operacijah, o dozorelih obrestih, o davčnih odtegljajih nanje in o vseh drugih podrobnostih zakon določa, da imajo stranke 60 dni časa za morebitne pripombe oziroma ugovore, medtem ko je bil prej ta rok krajši. Po njegovem preteku lahko banka smatra, da je stranka izveleč računa odobrila, medtem ko ima naslovnik tekočega računa še šest mesecev časa za contestacijo morebitnih tiskarskih ali računskih napak.

Na koncu smo se z Borisom Čukom dotaknili še novosti, sicer neprijetnih, ki jih je za kliente in tudi za banke prinesel julijski vladni manevar. Izveleček tekočega računa se je npr. od 800 podražil na 2000 lir, posebno poglavje pa predstavlja »famosnih« šest promil na vsoto, ki so jih imele stranke v bankah 9. julija. Takrat je bil položaj samo »fotografiran«, varčevalci pa bodo še do 15. septembra, ko bodo morale banke ta davek predati državi, prejemali obresti na takratne zneske (če jih seveda prej ne dvignejo). Tistih 6 promil pa je že zamrznjenih, kar pomeni, da jih ne moremo dvigniti: če je npr. imela stranka 9. julija na tekočem računu milijon lir, bo do 15. septembra prejemala obresti na celotno vsoto, če pa se bo odločila za dvig, bo lahko dvignila samo 994 tisoč lir. (vb)

Med možnimi alternativami nadaljevanju študija ponuja SDZPI tečaja za kuharje in uradnike

V teh dneh se je ponovno pričelo vpisovanje na razne tečaje Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje. Kot je bilo že napisano, je Zavodu Dežela odobrila za šolsko leto 1992/93 v tržaški pokrajini 15 tečajev v različnih sektorjih: informatika, uradniško delo, gostinstvo, kmetijstvo.

V tem članku bi nekoliko podrobneje razčlenili dveletne poklicne tečaje in sicer:

- **tečaj za dodeljene uradniškemu delu (1. in 2. letnik);**
- **tečaj za kuharje (1. letnik).**

Za oba tečaja veljajo nekatere skupne informacije:

- udeležijo se ga lahko tisti, ki so opravili nižjo srednjo šolo in niso še dopolnili 20. leta starosti. Poleg teh se lahko prijavijo tudi tisti, ki so opustili šolanje na višji srednji šoli.
- pouk traja 1200 ur letno od oktobra do junija in je razdeljen v dva vzorca. V drugem letniku je predvidena šesttedenska praksa;

- vpis je brezplačen, kot je brezplačen tudi ves didaktični material;

- po dveh letih dobijo dijaki potrdilo o poklicni kvalifikaciji, ki se vpiše v delavko knjižnico.

Še nekaj specifične informacije posebej za vsak tečaj.

Dodeljeni uradniškemu delu - učni programi so posodobljeni. Vsa snov je porazdeljena na štiri področja: kulturno, tehnično operativno, tehnološko in dopolnilno. Pri pouku, ki je interdisciplinaren, se dijaki precej poslužujejo računalnikov. V drugem letniku je specializacija v zunanji trgovini. Celoten pouk je predvsem praktičnega značaja, saj predvideva uporabo raznih uradniških pripomočkov (od obrazcev in registrov do raznih strojev). Predvidene so tudi simulacije dela v uradu, ki so tudi vsebina izpitov. Namen tečaja je usposobiti uradnika za poslovanje v uvozno-izvozno podjetju z uporabo sodobnih delovnih sredstev in pripomočkov.

Kuharji - tečaj naj bi usposobil kuharja za pripravljanje raznih vrst jedi po mednarodnih in državnih prdpisih s posebnim ozirom na krajevne jedi ter za pravilno predstavitev le-teh. V dveh letih je pouk razdeljen v sledeče predmete: splošna kuhinja, angleščina, francoščina, strokovno računstvo in informatika, blagoznanstvo, higiena, teorija kuharstva in praksa. Prav praksi (konkretni pripravi jedi) je namenjena polovica tedenskih učnih ur. Odvijala se bo v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel v Trstu.

Iz navedenih informacij izhaja, da je obiskovanje enega od zgoraj navedenih tečajev resnično alternativna rešitev za vse tiste, ki se iz različnih razlogov niso odločili za nadaljevanje šolanja oziroma za tiste, ki že nekaj časa zaman iščejo zaposlitev. Vsekakor se lahko vsi zainteresirani zgledajo v tajništvu Zavoda v Trstu (Ul. Revoltella 37, tel. 394515) vak dan razen sobote od 9. do 13. ure, kjer se bodo lahko vpisali in dobili še dodatne informacije.

S superračunalniki prava revolucija v vremenoslovju

Z modernimi megaračunalniki bo mogoče z dokajšnjo natančnostjo napovedati, kakšno bo vreme v prihodnjih dveh letih. O tem razpravljajo v teh dneh na miramarskem centru za teoretsko fiziko, ki je skupaj z Mednarodnim centrom za znanost in visoko tehnologijo pobudnik seminarja o klimatskih spremembah. V središču pozornosti, kot rečeno, superračunalnik, ki bi zbiral ogromno količino meteoroloških podatkov z vseh koncev sveta in jih ustrezno obdelal, tako da bi lahko zanesljivo predvideli vremenske spremembe na daljši rok, kar za zdaj ni mogoče.

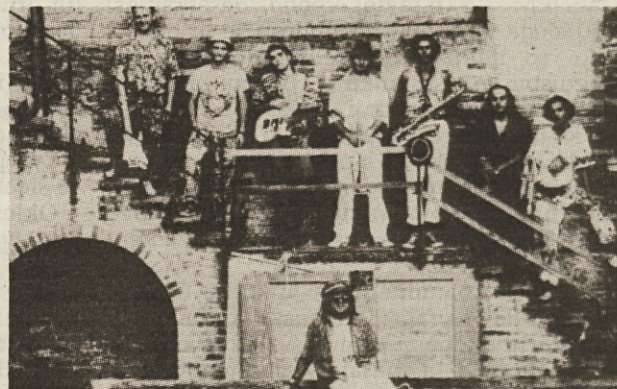
Prof. D. Moura z brazilskega Inštituta za vesoljske raziskave je povedal, da bo kmalu mogoče programirati razne človeške dejavnosti, kot na primer kmetijstvo ali ribolov, v funkciji sedanjega in bodočega klimatskega stanja.

Svojevrstni beneški ansambel prvič pred tržaškim občinstvom

Pitura Freska v nedeljo na Gradu sv. Justa

V nedeljo zvečer bo prostrano dvorišče na Gradu sv. Justa zopet zasedla miroljubna vojska ljubiteljev glasbe, seveda če bo vreme milo. Niz Straordinario Estivo se bo namreč zaključil s koncertom izredno zanimive glasbene skupine Pitura Freska iz Benetk (na sliki). Ansambel šteje kar enajst članov, od katerih ima najmlajši 22 let najstarejši pa 42. Pri njih predvsem presenečajo besedila v strogem beneškem narečju, ki jih pojejo na ritem jamaškega reggaeja. Skupina Pitura Freska je nastala še pred desetimi leti. Takrat je štela samo tri člane, redki poznavalci so jo uvrščali med takomenovane caos-band. Leta 1986 se je združila z eno prvih italijanskih reggae skupin Puff Bong. V beneškem narečju so začeli peti bolj za šalo kot zares, na svoje lastno presenečenje pa so doživeli velik uspeh in ugotovili, da se pri tem celo zabavajo. Do nedavna so nastopali le na alternativnih prireditvah po Venetu. Odkar je lansko jesen izšla njihova prva plošča 'Na bruta banda, ki so jo prodali v skoraj dvesto tisoč izvodih, se na njihovih koncertih stiskajo razposajeni teenagerji in resni štiridesletniki, o njih pa pišejo vsi italijanski in celo nekateri tuji časopisi. Sami pripisujejo svoj uspeh prijetni, spontani in preprosti reggae glasbi, na katero je lahko plesati in prepevati, ter milemu, sladkozvenečemu in muzikalnemu beneškemu narečju.

V svojih besedilih, katerih avtor je Gaetano Scardicchio »Skardy«, se Pitura freska skrajno ironično in avtoironično loteva bodisi političnih tem, kot de-

nimo v pesmi 'Na bruta banda, bodisi problematičnih odnosov med moškimi in ženskimi, kakršne so Bea fia, Suca baruca in Son mato par la mona. Prav zaradi te pesmi z naslovom, ki ga v Trstu res ni treba prevajati, so se nekoliko zamerili feministkam, vendar sami poudarjajo, da je bolj kot ženskim čarom pravzaprav posvečena norčevanju iz ljubljence italijanskih najstnic Jovanottija in njegove La mia moto.

Kakorkoli že, če kdo želi, lahko iskrenost skupine Pitura Freska preveri v nedeljo, ko bo v okviru 49 koncertov letošnje poletne turnee obiskala Trst, kjer jo bo občinstvo gotovo razumelo brez težav. (bov)

NK KRAS
prireja

Praznik v Repnu

28., 29. in 30. avgusta
Igrali bodo ansambli HAP-PY DAY, KRT in LOJZE FURLAN.

Delovali bodo dobro založeni kioski.

VABLJENI

SKD Igo Gruden
priredi

PRAZNIK PIVA

na Sokolovem igrišču
28., 29. in 30. avgusta

Igrala bosta ansambla LAPOS in HAPPY DAY.

Kulturni center »Srečka Kosovela« Sežana
vas vabi

danes, 28. avgusta, ob 18. uri
na koncert znamenitega zbora

DUNAJSKI DEČKI (WIENNER SÄNGERKNABEN)

Koncert bo v veliki dvorani KC »S. Kosovela« Sežana.

Pokrovitelj koncerta:

predelava poliuretanskih mas

žepič jože in slava

gradišče 51

66243 obrov — tel. (066) 83420 — fax (066) 83440

Septembrsko prireditev so predstavili včeraj na sedežu Slovenske prosvete

Letošnji 27. študijski dnevi Draga 92 o vprašanju slovenstva in politike

Na sedežu Slovenske prosvete so včeraj uradno predstavili letošnje 27. študijske dneve Draga 92, ki bodo potekali ob prvem septembrskem koncu tedna, od petka, 4., do nedelje, 6. septembra, pod skorajda že tradicionalnim šotorom na vrtu Finžgarjevega doma na Opčinah. Draga bo tudi letos postregla s petimi predavanji in prav tolikimi razpravami, ob tem pa še z vrsto drugih spremnih prireditev in družabnosti.

Rdeča nit, ki naj bi se letos vila skozi vse študijske dneve, naj bi povezovala slovenstvo in politiko. Na to opozarja že Periklejev stavček iz govora padlim Atencem, ki so si ga organizatorji izbrali za nekakšen moto prireditve: »Samo mi imamo moža, ki pušča politiko ob strani, ne za miroljubnega meščana, ampak za jalovega trota«.

»S tem citatom smo se hoteli izreči za javno angažiranje Slovencev, brez vsakih predsodkov, ne pa za umikanje v zasebnost,« je na predstavitveni tiskovni konferenci poudaril Sergij Pahor, že vrsto let organizacijski tajnik prireditve, kot sam pravi svojem lastnemu javnemu angažiranju na Dragi. Z njim sta bila na predstavitvi prisotna njegova sodelavca Martin Jevnikar in Marij Maver.

Uvod v Drago (v petek, 4. septembra popoldne) bo filozofsko zastavljen: Gorazd Kocijančič, bibliotekar v ljubljanski Narodni in univerzitetni knjižnici in sodelavec Nove revije, je dal svojemu predavanju naslov Apofatizem in politika. Apofatizem je v Aristotelovi logiki postopek, ki z zanikanjem potrdi trditev. Prof. Kocijančič bo razčlenil vprašanje politič-

ne etike, ki je v sedanjem času še kako aktualno.

V soboto bo najprej na vrsti bivši slovenski premier Lojze Peterle, ki bo v predavanju z naslovom Kristjanovo politično tveganje spregovoril o kristjanovi vpletenosti v družbeno problematiko nove Slovenije. Peterletu bi moral slediti njegov politični partner v Demosu Jože Pučnik, ki pa je pred nekaj tedni obvestil organizatorje, da je v času Drage »zadržan iz raznoraznih vzrokov«, in da se je zato ne more udeležiti. To je drugič, da se pri Pučnikovem sodelovanju na Dragi nekaj zatakne. Organizatorji ob tem upajo, da bo vsaj v tretjič šlo rado...

Namesto Pučnika bo spregovoril slovenski minister za Slovence po svetu Janko Prunk. Naslov predavanja bo nespremenjen: Od narodne identitete do državne osveščenosti. Prunkov poseg bo seveda povsem drugačen od zamisljenega Pučnikovega, a bo vse-

kakor aktualen (med drugim gre omeniti, da je tik pred izidom nova Prunkova knjiga, usmerjena prav na to tematiko).

V nedeljo, 6. septembra dopoldne, bo slovenski teolog, profesor na katoliškem inštitutu v Toulousu Edvard Kovač govoril o dialektiki tradicija-prihodnost ob 100-letnici 1. slovenskega katoliškega kongresa (1892). Njegovo predavanje bo nosilo naslov Slovensko krščanstvo med tradicijo in prihodnostjo.

Letošnjo Drago bo sklenil Franc Rode, ki je preživel zadnje desetletje v Vatikanu in je bil v središču nekaterih posvetov in simpozijev na mednarodni ravni. V predavanju z literarno zasnovanim naslovom (Da bi nam srca vnel za čast dežele) bo spregovoril o slovenstvu brez podedovanih kompleksov, stereotipov in predsodkov.

Na sliki (foto Križmančič) včerajšnja predstavitev Drage 92.

Po oceni pokrajinskega izvršnega sveta SSK

Brezplodnost novih večin na Občini in Pokrajini

Odstop pokrajinskega odbora je samo dokaz nezmožnosti upravne večine, ki je zato, da si reši kožo, sprejela fašistične glasove. Tako ocenjuje dogodke v palači Galatti pokrajinski izvršni svet Slovenske skupnosti. Na zadnji redni mesečni seji, ki jo je ob odsotnosti tajnika Martina Breclja vodil namestnik tajnika Peter Močnik, je bilo v zvezi s položajem na Pokrajini tudi ugotovljeno, kot beremo v tiskovnem poročilu s sestanka, da je več kot očitna nesposobnost ustvariti neko novo koalicio na osnovi zadnjih volilnih rezultatov. Namesto, da bi se ogradile od nazadnjaških programov Liste za Trst in ustvarile programsko koalicio, kot jo zahteva nova vloga Trsta v Evropi, meni SSK, so t.i. demokratične stranke šle v brezplodno akcijo.

Tudi novi tržaški občinski odbor po oceni SSK ne izgleda trdnjej od pokrajinskega. Videli bomo, je rečeno v tiskovni noti, če bo uresničil že sprejete obveze prejšnjega odbora do Slovencev. Preizkusni kamen bo tudi spoštovanje ustavnih pravic manjšine, ki jih sodišča stalno potrjujejo.

Zelo zanimiva - piše dalje v tiskovnem poročilu stranke lipove večje - so dvoumna in nejasna stališča, ki jih zavzema listarski prvak Cember, ki v Trstu kriči in zahteva nova finansiranja v korist mesta, kot vladni podtajnik pa sprejema ukrepe, ki finansiranja režejo. Kot polnopravni prebivalci tega mesta smo Slovenci zaskrbljeni nad neučinkovitostjo tržaških parlamentarcev pri reševanju gospodarskih težav mesta. Upamo, da se bodo tudi vsi ostali meščani - volilci ob tem zamislili. Seveda je glavna skrb Trsta bitka proti dvojezičnosti, ironično pripominja SSK.

Na seji pokrajinskega izvršnega sveta so razpravljali tudi o nekaterih drugih aktualnih vprašanjih. Na primer o zadnjih razvojih problematike kraškega parka, glede katerih izraža SSK zaskrbljenost, ker si hočejo razne naravovarstvene organizacije ustvariti monopol pri upravljanju in s tem v bistvu razlastiti domačine ter jim s tem odvzeti njihove pravice upravljanja lastnega premoženja.

Na koncu je izvršni svet SSK izrazil svoje zadovoljstvo nad uspehom Našega praznika v Zabrežju pri Borštu, kar dokazuje prizadevnost in življenjskost dolinske sekcije SSK.

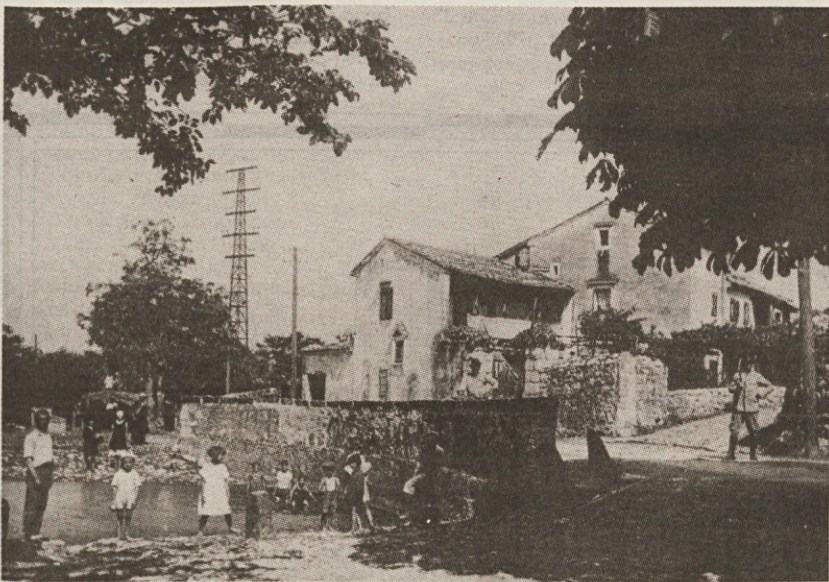
Iz Sv. Sergija v Bochum

Okrog trideset oseb, delavcev, upokoencev, socialnih delavcev in raziskovalcev bo v organizaciji krožka Zeffirino Pisoni-ARCI iz Nasedla sv. Sergija gostovalo -kot je sicer že tradicija- pri družinah mestne četrti Engelsburg v Bochumu v Nemčiji; gostovanje bo od 29. avgusta do 5. septembra. Delegacija bo med drugim obiskala eno od avtomobilskih tovarn Opel, železničarske muzeje, astronomski observatorij ter se udeležila odprtja šolskega leta; poleg tega jo bo sprejel tudi župan.

Delegacija bo na gostovanje pripotovala s turističnim, kulturnim in znanstvenim gradivom, ki so ga dali na razpolago Ljudski dom iz Sv. Sergija, deželni inštitut CGIL ter krajevna in deželna ustanova za turistično promocijo; poleg tega bo gostiteljem izročila dar tržaškega župana Staffierija in predsednika pokrajine Crozzolija.

Od danes do nedelje v organizaciji domačega SKD Grad

Praznik pri Banih kot vedno v znamenju zvestobe tradiciji

Vroče poletno sonce in mrzlične priprave na vaški praznik zanesljivo napovedujejo, da bo konec tedna pri Banih vse živo; od danes dalje bo glavni trg postal prizorišče veselega razpoloženja in plesa v znamenju starih vaških običajev. Prireditve, ki jo organizirata združba Ban in slovensko kulturno društvo Grad, iz leta v leto privablja vedno več obiskovalcev, ki pod okriljem košatih dreves in v zavetju starih kraških hiš začutijo izraz domačnosti. Ob tem naravnem okviru tvori posebno praznično sliko tudi sam prireditveni prostor, ki je za to priljubljen okrašen z bršljanom in živopisanim cvetjem po zgledu nekdanjih praznikov na vasi. Pridne roke so pripravile šopke cvetja in pušeljce, ki jih bodo prizadevni in gostoljubni Banovci ob vhodu poklonili gostom.

Kulturno društvo je za to priliko dalo ponatisniti razglednico od Banov iz leta 1927 z nekdanjim kalom v Stajah (na sliki), to je prav na kraju, kjer se danes odvija praznik.

Osrednja prireditev bo v nedeljo popoldne, ko bodo mladi parterji in parterce oblečeni v noše oživili stari običaj »mantenjade«. Ob 17. uri bodo v spremstvu godbe na pihala Viktor Parma iz Trebč krenili s trga in obhodili

vas ter naznanili pričetek slavlja. Po koncertu pihalnega orkestra, še pred mrakom, se bodo svileni krila zalesketala v »prvem plesu«. Trinajst mladih parterjev in parterce se bo zasukalo v prvih treh plesih in slavnostno odprlo večerni ples. Dve domači skupini, Kraški kvintet in Zvezde, ki se bosta zvrstili v treh večerih na prazniku pri Banih, bosta z glasbenim sporedom prav gotovo znali razživiti goste in zveste obiskovalce.

K.K.

Ostro polemični noti FILT in FILIS proti vladnemu ukrepu

Velika zaskrbljenost delavcev ob zamrznitvi Sklada za Trst

Zamrznitev prispevkov Sklada za Trst močno zaskrblja ne samo politične in gospodarske kroge, ampak tudi in predvsem delavce, ki se bojijo, da bodo sami najbolj neposredno občutili posledice pomanjkanja denarja za investicije na industrijskem področju. Zato je logično, da prihajajo iz vrst sindikatov - in v prvi vrsti od CGIL - najbolj ostri protesti in najbolj zaskrbljene ocene.

Krajevno tajništvo FILT-CGIL (sektor prevozov) je v tiskovnem sporočilu poudarilo, da neizplačilo nakazila 95 milijard lir za krajevno gospodarstvo lahko postane končni udarec v fazi, ki jo označuje politična in načrtovalna neodločnost mesta v dramatičnih trenutkih za zaposlitve. Vsi problemi, ki so bili glavni povod splošne stavke 15. julija, se ponovno vračajo v ospredje in terjajo, da mesto takoj in odločno odgovori na to odločitev. Zaskrbljuje pa tudi -dodaja FILT-CGIL- velika lahkomišelnost, s katero so številni krajevni politiki in gospodarske ustanove komentirale vladni ukrep. Slednji bo imel hude posledice v sektorju, za katerega odgovarja sindikalna organizacija; prevozni sektor bo namreč takoj izgubil vsaj 10 milijard lir za pristanišče.

FILT-CGIL zato poziva, da mora mesto odločno in enotno odgovoriti na ta vladni ukrep in od

vlade zahtevati, da se podaljša rok veljavnosti Sklada za Trst, ki je sicer že pripravil investicijske programe, na osnovi katerih so podjetja in gospodarske ustanove že prilagodile svoje načrte. V tej prehodni fazi -dodaja še FILT-CGIL- si je treba zagotoviti ta finančna sredstva, poleg tega pa še pridobiti nova; začeti je treba s črpanjem fondov iz sklada za benčin in sicer v noven enotnem kontekstu med raznimi gospodarskimi ustanovami za obrambo življenjskih potreb pristanišča in vzporednih dejavnosti.

Globo zaskrbljenost zaradi »zamrznitve« dotacije Sklada za Trst je izrazil tudi FILIS-CGIL, to je sindikat delavcev na področju informiranja in javnih predstav. FILIS opominja, da bo pomanjkanje 10 milijard lir na 25 predvidenih za preureditev gledališča Verdi v prihodnjem letu zaustavilo že začeta dela, neizplačilo 700 milijonov lir za dejavnosti gledališča pa bo močno vplivala na prihodnjo sezono. Pri tem FILIS-CGIL dodaja, da je že od samega začetka nasprotovala popolnemu zaprtju gledališča za predolgo obdobje, ker je to predpostavljalo zanesljivost prispevkov ter ni računalo na možnost tehničnih in birokratskih ovir. Z vlado, ki po oceni FILIS deluje kot shizofrenik, pa ne more biti gotovosti za nikogar.

Mladenič si je v trčenju avtomobilov zlomil nogo

Nesreča v Sesljanu

Na cesti, ki se z Obalne ceste vije proti Seslanskemu zalivu, se je včeraj popoldne pripetila hujša prometna nesreča, v kateri jo je najhujše skupil mladenič. Nesreča se je pripetila malo pred 17. uro, ko je prišlo na cesti do trčenja med avtomobiloma.

Na kraj nesreče so prispeli devinsko-nabrežinski redarji, ki so priklicali na pomoč tržaški Rdeči križ. Ranjenca, 22-letnega Roberta Marchija, so z rešilcem prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer so zdravniki od delka hitre pomoči ugotovili, da si je mladenič zlomil nogo. Okreval bo v mesecu dni.

Točni vzroki včerajšnje nesreče še niso znani. Razjasnila jih bo preiskava, ki so jo uvedli devinsko-nabrežinski občinski redarji na podlagi opravljenih izvidov.

Nočni tatovi so odnesli le manjšo vsoto denarja

Vlom v urad odv. Berdona

Vlomilci so v teh avgustovskih dneh (in nočeh) intenzivno na delu ter se ne omejujejo na zasebna stanovanja, ampak se lotevajo tudi uradov. Šele pred nekaj dnevi so na primer vdrli v sedež Liste za Trst na Trgu Gondoni, v noči med sredo in četrtkom pa so obiskali pisarno slovenskega odvetnika Bogdana Berdona v Ul. sv. Frančiška. Skrbno so prebrskali omare in predale, našli pa so vsega skupaj kakih 300 tisoč lir.

Odvetnik Berdon se je vloma zavedel včeraj zjutraj, ko je prišel v urad. Prostori so bili razmetani, zmanjkal pa je samo denar. Tako policija kot sam Berdon izključujeta, da bi bil nočni vlom kakorkoli povezan na poklicno ali publicistično dejavnost odvetnika.

† Nenadoma nas je zapustila naša draga

Anna Batageli vd. Poropat

Pogreb bo jutri, 29. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo hči Mariuccia, sin Paolo (odsoten), zet Silvano, vnuki, pravnuka in ostalo sorodstvo.

Posebna zahvala osebju doma za ostarele Domus Felix.

Trst, Dargaville, Ljubljana, 28. avgusta 1992
(Pogrebno podjetje ITF)

† Zapustil nas je naš dragi mož, oče, brat in ded

Miroslav Grgič

Pogreb bo jutri, 29. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Bazovico.

Žalostno vest sporočajo žena Silvana, sinova Boris in Dušan z družinoma, sestra Vilma z družino ter ostalo sorodstvo.

Namesto cvetja darujte v dobrotelne namene.

Bazovica, 28. avgusta 1992

Ob težki izgubi dragega Miroslava Grgiča izrekajo sinu Dušanu in svojem iskreno sožalje

Uprava in uslužbenci
Založništva tržaškega tiska

KD Lipa se klanja spominu Miroslava Grgiča, dolgoletnega odbornika in pevcu, ter izreka svojem iskreno sožalje.

Prijatelj Walter De Walderstein z družino izreka prizadetim svojem iskreno sožalje ob smrti Miroslava Grgiča.

Na sporedu bo v soboto, 5. septembra

Na Kolonkovcu priprave na že 13. praznik solate

Prosvetno društvo Kolonkovec bo letos že trinajstič priredilo tradicionalni Praznik solate. Praznik-tekmovanje kolonkovskih in drugih vrtnarjev na sporedu v soboto, 5. septembra in sicer na vrtnariji Sonje Gregorič, v Ul. Graviši št. 11.

Tekmovanje se bo začelo ob 16. uri; tekmovalci se bodo pomerili v sajenju solate, poleg tega pa bodo tudi drugi vrtnarji prinesli najlepše vzorce solate, da jih bodo ljudje in ocenjevalna komisija lahko nagradili. Komisija bo morala oceniti, kako so udeleženci tekmovalnja zasadili sadike, poleg tega pa tudi najlepše solate.

Praznik se bo letos omejil samo na to tekmovanje, ker prireditelji niso dobili primerne prostora za širši program; naj dodamo, da so v prejšnjih letih nastopili tudi razni ansambli, da je bil praznik še vselejši. Vsekakor na Kolonkovcu upajo, da bi že prihodnje leto zaživel v prejšnjih oblikah.

Prizorišče prazničnega tekmovaljanja se nahaja na kmetijskem področju, kjer je bil izgrajen poštni center. Kmetija se je ohranila tako, da ji je bilo omogočeno razširiti se na severno stran s tem, da je odkopila del zasebnega zemljišča; novi posestniki so ga sicer temeljito spremenili: napeljali so

koncerti

Gledališče Verdi

Simfonična sezona '92

Do 4. septembra lahko potrdite abonma; do 7. septembra vpisovanje novih abonmajev. Prodaja vstopnic za vse koncerte od 8. septembra dalje pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità (zaprta ob ponedeljkih).

Blagajna gledališča Verdi bo zaprta do 1. septembra.

Grad sv. Justa

Straordinario estivo

V nedeljo, 30. avgusta, ob 21.30 celovečerni koncert skupine PITTURA FRESKA.

Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti.

La sera del di di festa - Večer prazničnega dne

V nedeljo, 30. t.m., ob 21. uri bosta na trgu della Cattedrale nastopili skupini ENSEMBLE MICROLOGUS in TEATRO GESTUALE.

V primeru slabega vremena bo predstava v dvorani »Don Sturzo« v ul. Don Sturzo 4 (Trg Rosmini).

razstave

V kavarni Caffè degli specchi je na ogled razstava kraških pokrajin slikarke LILI LUPIERI. Razstava bo odprta do 13. septembra.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito je odprta retrospektivna antološka razstava kiparja GIUSEPPEJA NEGRISINA. Razstava bo odprta do nedelje, 30. t. m. od 10.00 do 12.30 in od 16.30 do 19.00.

V kavarni Stella polare razstavlja svoja dela slikarka ZORA KOREN SKERK. Razstava bo odprta do konca avgusta.

Pri Briščkih 9/A je odprta umetnostna galerija in razstava umetnostne obrti v kraškem marmorju PAVLA HROVATI-NA.

razne prireditve

7. tradicionalno srečanje harmonikarjev Primorske bo v Senožečah v nedeljo, 30. avgusta, ob 17. uri. Prijave sprejema ZKO Sežana (tel. 067 73736) in KC Kosovel Sežana (tel. 067 73355), oziroma uro pred nastopom.

Stranka komunistične prenovе občine Dolina priredi PRAZNIK NA KRMENKI do 1. septembra. Delovali bodo dobro založeni kioski, za ples bosta igrala ansambla Furlan in Krt, bogata loterija in otroški ex tempore.

Zadruga Ban v sodelovanju s SKD Grad prireja ŠAGRO POD KOSTANJLI na vaškem trgu pri Banih do nedelje, 30. t. m. Danes in jutri odprtje kioskov ob 17. uri, od 20. ure dalje ples z ansamblom Kraški kvintet.

menjalnica

27. 8. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1082,300	1040.—
Nemška marka	764,450	755.—
Francoski frank	224,390	222.—
Holandski florint ...	678.—	665.—
Belgijski frank	37,081	35,50
Funt sterling	2135,300	2130.—
Irski sterling	2017,500	1990.—
Danska krona	197,600	195.—
Grška drahma	6,137	5,90
Kanadski dolar	906,550	870.—
Japonski jen	8,656	8,45

vodo in navozili tudi veliko količine zemlje.

Prireditelji upajo, da se bo praznika udeležilo veliko število ljudi, predvsem pa Tržačanov, ki bodo tako videli mestni predel, kjer se je vrtnarstvo še ohranilo. V bistvu bo torej šlo za ponovno srečanje med potrošniki ter ljubitelji kmetijstva in narave.

Tekmovanje se bo odvijalo v treh kategorijah: za otroke, ženske in odrasle. V prejšnjih izvedbah je vsako leto nastopilo okrog dvajset tekmovalcev; prireditelji upajo, da jih bo letos kaj več, še neodločeni možni tekmovalci pa se za tekmovalje lahko prijavilo na sedežu društva. Ocenjevalna komisija bo upoštevala število sadik, ki so bile zasajene v določenem času; upoštevala bo, ali so bile pravilno zasajene in še če so bile ravno zasajene. Eden glavnih pobudnikov praznika Alojz Debelis se še spominja, kako je pred leti eden od tekmovalcev v 12 minutah zasadil kar 400 sadik, kar je tudi rekord tekmovaljanja.

Nagrade za tekmovalje so prispevali Trgovinska zbornica, Kmečka zveza, bančne ustanove, Pokrajina in razne kmetijske ustanove. Ni treba posebej povedati, da bo tekmovalnju in nagrajevalnju sledila družabnost v pristnem domačem vzdušju.

gledališča

Miramarski park

Do vključno 15. septembra se bodo vrstile predstave LUČI IN ZVOKI.

Danes, 21.00 predstava v nemščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.

Ponovitev jutri, ob 21.00 in ob 22.15 predstavi v italijanščini.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 28. avgusta 1992

AVGUŠTIN

Sonce vzide ob 6.21 in zatone ob 19.51 - Dolžina dneva 13.30 - Luna vzide ob 6.45 in zatone ob 19.37.

Jutri, SOBOTA, 29. avgusta 1992

JANŽE

PLIMOVANJE DANES: ob 4.16 najnižja -62 cm, ob 10.41 najvišja 55 cm, ob 16.42 najnižja -41 cm, ob 21.23 najvišja 46

VREME VČERAJ: temperatura zraka 27 stopinj, zračni tlak 1016,3 mb raste, brezvetrje, vlaga 66-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 26,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Raffaele Moratto, Andrea Aversano, Loris Cardone, Marco Curatolo, Giulia Delise, Marco Tul.

UMRLI SO: 58-letni Silvano Modri, 84-letni Giovanni Casseler, 66-letni Mario Olivieri, 83-letni Eligio Nicolodi, 84-letni Antonio Vascotto, 61-letni Dante Cumani, 77-letni Cristiano Grissani, 84-letna Lidia Ies, 90-letna Argia Iamnuk, 64-letni Giuseppe Zoccarato, 83-letna Assunta Rigo, 72-letna Bruna Sorli.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 24.,

do nedelje, 30. avgusta 1992

Normalen urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Goldoni 8 (tel. 634144), Ul. Revoltella 41 (tel. 947797), Ul. Flavia 89 - Žavljje (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Goldoni 8, Ul. Revoltella 41, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 - Žavljje.

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za nujne primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.

Ul. Tor S. Piero 2 (tel. 421040).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

šolske vesti

Na liceju Prešeren se bodo začeli popravni izpiti v torek, 1. septembra, ob 8.30. Razpored je na oglasni deski.

Na pedagoškem liceju Anton Martin Slomšek se bodo začeli popravni izpiti v torek, 1. septembra, ob 8.30. Razpored je izobešen na oglasni deski.

Na poklicnem zavodu Jožef Stefan se bodo začeli popravni izpiti v torek, 1. septembra, ob 8.30. Razpored je izobešen na oglasni deski.

Glasbena matica Trst sprejema vpise novih gojencev za šolsko leto 92/93 vsak dan, razen ob sobotah, od 9. do 11. ure od 1. 9. do 16. 9. v Ul. R. Manna 29. Za informacije tel. na št. 418605.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1992/93 v Trstu naslednje tečaje: 1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur); 2. za uradnike uvožno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur); 3. za kuharje - 1. letnik (1200 ur); 4. strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur - vključena delovna praksa v podjetjih); 5. osnovne informatike - MS DOS 5, WINDOWS 3 (40 ur); 6. elektronske razpredelnice - LOTUS 1.2.3 (60 ur); 7. urejevanje besedil - WORD 5 (60 ur); 8. urejevanje datotek - DB III Plus (60 ur); 9. za programiranje osebnih računalnikov z uporabo jezika DB III Clipper 5 (150 ur); 10. začetniški tečaj italijanščine (50 ur); 11. za sklepanje trgovskih pogodb (50 ur); 12. za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur); 13. splošno kmetijstvo (150 ur); 14. enologija (30 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 18. septembra t. l. na začasnem sedežu zavoda v Ul. Revoltella 37, tel. 394515, vsak dan (razen ob sobotah) od 9. do 13. ure. Za tečaj iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 362941.

kino

ARISTON - 21.15 *Analisi finale*, i. Kim Basinger, Richard Gere.

EXCELSIOR - Zaprto zaradi počitnic.

EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE I - 18.30, 20.15, 22.15 *Le mani della notte*, i. R. Hauer.

NAZIONALE II - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 *White Sands - Tracce nella sabbia*.

NAZIONALE III - 17.00, 19.30, 22.00 *Vite sospese*, i. Michael Douglas, Melanie Griffith.

NAZIONALE IV - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 *Ferro e seta*.

GRATTACIELO - 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 *I sonnambuli*.

MIGNON - Zaprto zaradi počitnic.

LJUDSKI VRT - 21.00 *Nightmare 6 - La fine*.

EDEN - 15.30, 21.30 *Le malizie della marchesa*, porn., □□

CAPITOL - 17.30, 19.00, 20.30, 22.10 *Tutto può accadere*, r. John Hughes.

LUMIERE - Zaprto zaradi počitnic.

ALCIONE - 21.00 *Grand Canyon*, r. L. Kasdan.

RADIO - 15.30, 21.30 *Sorelline viziose tutto sesso*, porn. □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Zbor Jacobus Gallus Trst obvešča člane in vse, ki bi se mu radi pridružili, da so se pričele vaje za novo sezono za moški in ženski zbor. Za informacije telefonirati na številko 382978.

Foto skupina in druge organizacije prireajo 1. fotografski ex tempore Idrija 92, ki bo 29. in 30. avgusta v Idriji ob čipkarskem prazniku. Pravilniki so na razpolago v Tržaški knjigarni.

Skupina Sončni žarek pod pokroviteljstvom Zadrúžnega centra za socialno dejavnost prireja za predšolske in osnovnošolske otroke od 31. 8. do 11. 9. poletni center v Brojenci pri Križu (ob morju). Informacije in vpisovanja na tel. št. 360324 ali osebno na sedežu zadrúge v Ul. Cicerone 8/B v uradnih urah.

Praznovanje župniškega zavetnika sv. Jerneja v Mačkoljah v nedeljo, 30. t. m.: ob 10.30 slovesna peta maša z ofrom, namenjenim postavitvi ogrevanja v cerkvi. Popoldansko bogoslužje se bo nadaljevalo ob 17. uri s petimi litanijami Mater božje in blagoslovom vseh vrst vozil. Sledil bo govor g. Rada Čuka, župnika s Predloke, in nastop kvarteta Capris iz Kopra s črnskimi duhovnimi pesmimi. Za družabno srečanje bo igral domači ansambel Ogenj in led. Vabljeni.

Stranka komunistične prenovе - Krožek Kras vabi 1. septembra ob 20. uri na sedež Mladinske skupine Pinko Tomažič (stavba TPPZ) v Bazovici na pripravljalni sestanek za Praznik v Bazovici, ki bo 12. in 13. septembra.

SK Brdina organizira zimovanje s silvestrovanjem na Rogli. Informacije na tel. št. 212859 in 226271.

mali oglasi

OSMICO ima odprto Emil Purič, Repen 15.

OSMICO je odprl Živec v Koludrovci.

OSMICO je odprl Jožko Colja, Samatorca 21.

OSMICO je odprl v Dolini Pepi Sancin (Šarnek). Toči belo in črno vino.

PRODAM domač krompir. Telefonirati ob uri obedov na št. 200882.

PRODAM mladiča pasme fox terrier, stara 4 mesece, z rodovnikom. Tel. od 8. do 17. ure na št. (0481) 530332 - Manuela.

VOLVO 740 turbo intercooler, letnik 85, ABS, klima, pomična streha, prodam. Tel. tajnica 827493 ali ob delavnikih 366633 - Vali v uradnih urah.

PRODAM knjige za vse razrede znanstvenega liceja. Tel. na št. 632463.

PRODAM knjige za 1. in 2. razred oddelka za knjigovodje trgovskega tehničnega zavoda. Tel. na št. 232223, ob uri obedov.

VAJENCA išče mesnica v središču mesta. Zainteresirani naj se javijo na tel. št. 365433 in 362949 - v uradnih urah.

VAJENKO išče pekarna Čok na Opčinah. Zainteresiranke naj se javijo v trgovini ob delovnih urah, tel. 213645.

AVTOMEHANIČNA delavnica išče 15-letnega vajenca. Tel. na št. 370250.

IŠČEM hišno pomočnico - telefonirati 208955.

Počitnice v septembru

Zakaj pa ne. V letovskih krajih je manj gneče, vročina je znosnejša, promet na cestah manj gost. Ti to dobro veš in si izbral to obdobje za tvoj oddih. Ker si moder prav gotovo nisi pozabil sporočiti Primorskemu dnevniku (tel. 7796600 od 13. do 19. ure) vsaj štiri dni pred odhodom naslov kraja, kjer boš letoval. Zelo enostavno in tvoj dnevnik te bo spremljal tudi med počitnicami.

prispevki

V spomin na Cveta Husuja darujeta Gina in Edi Kemperle 20.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Srečka Veršo darujeta Mario in Dragica Caharija 20.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Prosek-Kontovel. V isti namen daruje Albina Guštin 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Prosek-Kontovel.

V spomin na soletnika Srečka Veršo darujejo 25.letniki s Proseka 100.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel in 60.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Srečka Veršo darujeta Marija in Edi Vettoratto 25.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk in 25.000 lir za popravilo cerkve na Proseku.

Ob 48. obletnici junaške smrti petih kurirk OF daruje Slava Slavac 20.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Prebenegu.

V spomin na moža in očeta Ladija Kobca darujeta žena Milvana in sin Aron 500.000 lir za Slovensko lovsko društvo Doberdob.

Namesto cvetja na grob zeta Ladija Kobca darujeta Genjo in Zora Čuk (Trebče 81) 200.000 lir za opremo Ljudskega doma v Trebčah, 100.000 lir za SKD Primorec Trebče in 200.000 lir za godbo V. Parma Trebče.

Ob 4. obletnici smrti Lojzke Križmančič (28.8.) daruje družina Bisner 15.000 lir za KD Lipa in 15.000 lir za Bazoviški dom.

V spomin na Rudija Puntarja darujeta Anica in Bruna Ciani 20.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel.

V spomin na dragega Vasilija Michelija darujejo sošolci s Proseka 60.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk in 60.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Vasilija Michelija darujejo starši 200.000 lir za VZPI-ANPI Prosek-Kontovel za vzdrževanje spomenika NOB, 200.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk, 100.000 lir za cerkveni pevski zbor na Proseku, 100.000 lir za balinarski odsek FC Primorje, 100.000 lir za Mladinski krožek Prosek-Kontovel, 100.000 lir za Stranko komunistične prenovе sekcija Prosek-Kontovel, 100.000 lir za DSL sekcija na Proseku-Kontovelu in 100.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Srečka Veršo darujeta Anica in Srečko Orel 30.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Miloša Lukšo in Srečka Veršo daruje družina Cipollino 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. avgusta 1992 in zapadlostjo 1. avgusta 1999.

■ Obresti so izplačljive ob koncu vsakega polletja. Prvi obrok, 7% bruto, bo izplačan 1. februarja 1993. Vsota nadaljnjih obrokov se bo spreminjala na osnovi bruto donosa enoletnih obveznic BOT s poviškom premija 0,50 na semester.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem.

■ Prvi šestmesečni realni čisti donos znaša 12,63% letno v slučaju, da se izklicna cena istoveti z nominalno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos, bosta objavljena v časopisu.

■ Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne 28. avgusta

■ Obveznice CCT se koristijo s 1. avgustom; ob vplačilu (2. septembra) bo treba doplačati poleg cene iznešene na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo privatniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

- Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.
- Obveznice so v ponudbi v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.
- Naknadne informacije nudijo banke.

Sporočilo Društva slovenskih pisateljev

LJUBLJANA — V okviru predstavitve slovenske književnosti na letošnjem frankfurtskem sejmu knjig bo Društvo slovenskih pisateljev organiziralo tudi razstavo knjig slovenskih avtorjev, ki so izšle v kateremkoli tujem jeziku oziroma tuji založbi. Društvo zato prosi vse svoje člane, ki so v preteklih letih izdali kakšno od svojih knjig pri tuji založbi oziroma v tujem jeziku, da posodijo po en izvod teh knjig za omenjeno razstavo. Ker je časa žal malo - obvestilo o možnosti predstavitve je namreč dospelo zadnji trenutek - bi bilo treba knjige poslati na Društvo slovenskih pisateljev (Tomšičeva 12, 61001 Ljubljana, p.p. 516) do konca avgusta oziroma najkasneje do 5. septembra.

Ena prednostnih nalog Društva slovenskih pisateljev v prihajajočem času je uveljavljanje slovenske literature v tujini. Društvo je zato pripravljeno pomagati vsem književnikom, ki pri svojih književnih stikih s tujino, zlasti pri konkretnih projektih (prevodi knjig itd.), potrebujejo finančno, organizacijsko ali kako drugo pomoč. S tem naj seznani komisijo za stike s tujino pri Društvu slovenskih pisateljev, ki bo vložila vse svoje moči, da bi književniki lažje premostili kakršnokoli težavo.

V Piranu se nadaljuje pestro kulturno poletje

PIRAN — Jutri bo dogajanje na Tartinijevem trgu v Piranu slovesno in zanimivo. Na pobudo Skupnosti Italijanov »Giuseppe Tartini« in »Dialogo Adriatico« iz Benetk, bodo v Piran priplule atraktivne beneške ladje, predstavniki mestnih oblasti pa bodo slovesno prevzeli originalno Tartinijevo violino Amati. Violina bo v Italiji gostovala mesec dni, slišati jo bo na več koncertih komornega orkestra »Interpreti Veneziani«, ki bodo 3. oktobra nastopili tudi v piranski Stolnici. Slovesnost bo ob 11. uri. Tega dne bo tudi osrednja prireditev v okviru proslavljanja znamenitega piranskega glasbenika.

Proslavljanju Tartinija ob 300-letnici njegovega rojstva, ki se odvija skozi vse leto z raznimi koncerti in drugimi prireditvami, bo posvečen tudi drevisnji večer, ki bo potekal v okviru tradicionalnih Piranskih glasbenih večerov. Današnji ugledni gost je češka umetnica Irena Chribkova. Nastopila bo ob 21. uri v cerkvi sv. Frančiška v Piranu v orgelskem koncertu. Izvajala bo skladbe Jana Zacha, Černohorskyja, Kucharja, Loeilleta, Murschhauserja, Bajamontija in Bacha.

To bo prvi koncert na lani obnovljenih orglah. Obnovil jih je mojster iz Kamnika, Jože Kočar. Orgle so enomanualne s pedalom, z manualnimi in pedalnimi zvezami. Imajo 827 piščali, 14 registrov, klaviatura obsega 56 tonov, pedal pa 27.

Zgodovina orgel sega v leto 1593, ko sta jih postavila brata Vincentini. Potem so jih stoletja po-

pravljali, olepšavali z okraski, v tem času pa so postavili tudi čudovito omaro za pesmarice iz orehovega lesa. Nove orgle je nato postavil leta 1793 beneški mojster Antonio di Gaetano Callido in vzdržale so nadaljnjih skoraj sto let. Šele leta 1896 je vanje spet posegel mojster Annibale Pugini iz Padove, ki pa je ugotovil, da se jih ne da več popraviti. Zato je izdelal načrt za nove, ki so tudi vzdržale eno stoletje. Sedaj so jih, kot rečeno, spet obnovili. Njihov les je kljub starosti tako dober, da mu celo črvi niso mogli do živenga.

Privilegij za prvi nastop na obnovljenem cerkvenem instrumentu bo pripadal 33-letni češki umetnici Chribkovi, ki je doma iz Bohumina na severnem Moravskem. Chribkova je najprej študirala klavir, potem pa se je preusmerila na orgle. Študirala je na Kromeriž Konservatoriju pri prof. Karelu Pokori in nadaljevala študij na praški Glasbeni akademiji. Potem je odšla v Francijo ter začela sodelovati na mnogih mednarodnih tekmovanjih in dosegla odlična priznanja. Udeležila se je številnih mednarodnih mojstrskih tečajev v Weimarju, Rotterdamu, Bayreuthu in Biarritzu. Koncertirala je pogosto v nekdanji Jugoslaviji, Franciji in seveda na Češkem. Njen repertoar je obsežen, sestavljajo ga dela starih mojstrov in vrsta novih del čeških skladateljev.

Današnji koncert poteka pod pokroviteljstvom Republike Slovenije, skupščine Občine Piran ter portoroškega Avditorija.

Marina Ripa di Meana spet v središču pozornosti

RIM — Znana italijanska svetovljanka Marina Punturieri, nekdanja kneginja della Rovere in sedanja markiza Ripa di Meana je poskusila že vse poti, da bi se uveljavila v italijanskem kulturnem svetu in vsakokrat je njen debi sprožil plaz govoric in polemik. Pred kratkim se je preizkusila tudi v filmski režiji. Nastal je tako film Cattivie ragazze, neke vrste erotično-eksotična pripoved, ki si po mnenju strokovne kritike skorajda ne zasluži, da bi prišla v kinematografski obtok. Vendar tisto, kar je tokrat posebno razburilo in ogorčilo nekatere filmske umetniške kroge ter javnost sploh in dvignilo nov oblak govoric na račun nadebudne Marine, ni toliko njeno vsiljevanje pred filmsko kamero, kot dejstvo, da je njen povprečni film financiralo ministrstvo za prireditve z javnim denarjem.

Pravzaprav je tokrat glavna tarča ogorčenih napadov raznih kritikov ministrstvo, ki je za film »Cattivie ragazze« nakazalo 500 milijonov lir. Tako ravnatelj sekcije za filmske kredite pri BNL Gian Mario Feletti kot predstavnik filmskih kritikov v odboru za filmske kredite Pietro Pintus sta izjavila, da sta se pred enim letom, ko se je odločalo o porazdelitvi sredstev za »filmska dela umetniške vrednosti« na podlagi člena št. 28 posebnega zakona za kinematografijo, odločno izrekla proti omenjenemu filmu in da je njenemu zgledu sledilo mnogo drugih. Očitno pa je perverzni mehanizem, ki urejuje te zadeve, opravil svoje. Bolj kot kakovost

filma narekujejo izbiro filmskih umetnikov, ki naj bodo deležni javne podpore, politična kritja.

Oglasil se je seveda tudi sindikat filmskih kritikov. Novi zakon, menijo kritiki, mora vzpostaviti pravičen, prozoren in demokratičen odnos ter pametno kulturno politiko do mladih, ki se preizkušajo v filmski govorici. Ta novi zakon je sicer v resnici odpravil zloglasni člen št. 28 ter ga nadomestil z določili, ki predvidevajo izdatnejše podpore za manjše številno kvalitetnih filmov, vendar je bil zaenkrat odobren samo v poslanski zbornici in še vedno čaka, da bo prišel na vrsto tudi v senatu.

Na ministrstvu so kajpak takoj odgovorili na napade. Glavni direktor Carmelo Rocca je zanikal obstoj »zaprtega stekla filmov«, ki jim je zaradi »političnih stricев« že vnaprej zagotovljena podpora, o kateri ni diskusije. Nasprotno, pravi Rocca, vsak film je podvržen razpravi in o njem se mora izreči večina. Dodal je še, da se odločitve sprejemajo na podlagi scenarija in ne že posnetega filma.

Kaj pa pravi neposredno zainteresirana neorežiserka, ki se trenutno sonči na Capriju? »Prejela nisem niti ene lire od javne podpore«, nedolžno zatrjuje. »Vse je šlo producentom, ki so krili s podporo komaj četrtno vseh stroškov. Sicer pa ni bil moj namen, da bi posnela novo »Križarko Potemkin«, želela sem le ustreči svoji publiki. Dejstvo, da je kritika raztrgala moje delo, pa mi zveni kot voščilo, da bom naletela na uspeh med gledalci«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1
9.05 Nand.: La zia di Frankenstein-Il Dandy
10.05 Variete: C'era una volta... Io Renato Rascel
11.30 Nan.: Diciottanni
12.00 Variete: Unofortuna
12.25 Vreme in dnevnik 1
12.35 Nanizanka: La signora in giallo (i. A. Lansbury)
13.30 Dnevnik in Tri minute
14.00 Film: L'uomo di paglia (dram., It. 1958, r.-i. Pietro Germi, Saro Urzi)
15.50 Film: I ragazzi di Camp Siddons (kom., ZDA 1966, r. Norman Tokar)
17.30 Mladinski variete: Big 18.00 Dnevnik 1
18.10 Nan.: Il cane di papà
18.40 Dok.: Atlante DOC
19.40 Il naso di Cleopatra
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 Film: Hello Again (fant., ZDA 1987, r. Frank Perry, i. Shelley Long)
22.20 Dnevnik
22.30 Nan.: Poker di spie
0.05 Dnevnik in vreme
0.35 Šport: atletika-Grand Prix, 1.30 konjske dirke
1.35 Rubrika opolnoči

RAI 2

6.50 Aktualno: Galathea
7.00 Otroški variete
9.45 Aktualno: Verdissimo
10.05 Film: Lo sprecone (kom., ZDA 1952)
11.30 Kratke vesti
11.35 Nan.: Lassie, 12.10 Amore e ghiaccio
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.25 Rubrika o medicini in vremenska napoved
13.45 Nad.: La clinica della Foresta Nera, 14.35 Santa Barbara
15.20 Film: Il clan dei due Borsalini (kom., It. 1971)
17.10 Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici)
17.25 Kratke vesti
17.30 Nanizanka: Faber l'investigatore
18.20 Športne vesti
18.35 Nan.: Il commissario Kress, nato vreme
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Variete: Stasera mi butto. E tre! (vodita Toto Cotugno, G. Faletti)
23.15 Vesti in vreme
23.35 Dok.: Colombo e l'era della scoperta
0.30 Nočni program: Il cappello sulle 23
1.10 Filmske novosti

RAI 3

7.00 Sat News, pregled tiska, Televideo
12.30 Film: Catene invisibili (dram., It. 1942, r. Mario Mattoli, i. Alida Valli)
14.55 Avtomobilizem F1: VN Belgije (poskusne vožnje)
14.00 Deželne vesti
14.10 Popoldanski dnevnik
14.25 Glasba: operne arije
15.25 Motokros: VN Japonske
15.40 Film: Il pistolero dell'Avve Maria (western, It. 1969, i. Leonard Mann)
17.00 Film: Saxofone (kom., It. 1968, r.-i. R. Pozzetto)
18.45 Derby in vreme
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Drobci
20.05 Risanke: Bloob Cartoon
20.30 Film: Ore 13, dopo il massacro la caccia (dram., ZDA 1985, r. S. Gyllenhaal, i. Tatum O'Neal, Peter Fonda)
21.55 Variete: Blob
22.30 Dnevnik ob 22.30
22.45 Nan. Perry Mason
23.40 Variete: Stasera, che sera! - Il musicchiere
0.35 Dnevnik in vreme
1.00 Film: La tassinaro

TV Slovenija 1

9.30 Spored za otroke: ris. serija Smrkci, 9.55 Zvezrinice iz Režije
10.15 Dok.: Hollywood se jih spominja (pon.)
11.05 Dok.: O raku
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BIH (pon.)
15.30 Napovednik
15.35 Film: Danton (dram., Fr.-Polj. 1985)
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik
18.10 Spored za otroke: nad. Skrivnostni otok
19.10 Risanke
19.30 Napovednik
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Forum
20.30 Nad.: Odloženi raj (VB, i. Michael Hordern)
21.15 Sova, vmes nanizanka Roseanne
21.45 Grajske stavbe na Slovenskem
21.50 Atlas Slovenije
22.00 Dnevnik, vreme, šport
22.25 Napovednik
22.30 Sova, vmes nanizanka Polnočni klici in film Kako se ljubiti z zamorcem (kom., Kan., r. Jacques W. Benoit)
0.50 Video strani

TV Koper

16.00 Film: Spreobrnjeni lopov (western, It. 1967, i. Anthony Steffen, Eduardo Fajardo)
17.35 Nanizanka: Na kalifornijskih cestah
18.30 Primorski forum
19.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.30 Nadaljevanka: Ryan
19.55 Nan.: Buck Rogers
20.40 Glasbeni utrinek: Tri romancew J. Straussa
21.00 Piranski glasbeni večeri: Orgelski koncert (Irena Chribkova), vmes dnevnik
22.45 Aktualno: Globus
23.45 Nan.: Buck Rogers

TV Slovenija 2

17.40 Sova, vmes nan. Dragi John in Polnočni klici
18.55 Nad.: Modro poletje
19.30 TV dnevnik BIH
20.00 Dok.: Klasični dosežki v oblikovanju - Levisove kavbojke 501
20.25 Večerni gost: prof. dr. France Bernik
21.15 Slovenski magazin
21.45 Dok. Zemljepisne posebnosti: Nevidni svet
22.40 Video strani

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Četrtekova srečanja z Jankom Jezem; 8.40 Glasba; 9.00 Pesmi New Age; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Odprta knjiga; 11.35 Kantavtorji; 12.00 Počitniška iskanja; 12.10 Glasba; 12.40 Oktet Gallus; 12.50 Orkestri; 13.20 Folk glasba; 13.40 Drugam drugače; 13.45 Country glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 S festivalov; 14.30 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom; 15.00 Nad.: Naočnik in očalnik (2 deli); 15.30 Revival; 16.00 Glasovi iz Sibirije; 16.20 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Orkestri; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio Ga-Ga; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 13.45 Iz tujega tiska; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Radijska tribuna; 17.05 Studio ob 17; 18.30 Ekološki kotiček; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovincem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.45 Informacije; 9.00 Souvenir d'Italy; 10.30 Primorski val; 11.00 Hladno-Toplo-Vroče; 12.00 Tropicana; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasbeni desert; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Tartini, glasbeni večeri; 18.30 Pudding time; 19.00 Dnevnik - RS.

RADIO KOPER

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.45 Jutranjik; 7.50 Astrološki kotiček; 8.10 Morfej; 8.20 Block notes; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Hiti; 9.00 Poletne turneje; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Aktualnosti; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.20 Beatlesi; 17.32 Tropicana; 18.00 Pod senčnikom; 18.30 Ista plaža...; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja z obvestili; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix time; 21.00 Nočni val.

CANALE 5

6.30 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanke: Arnold, 9.00 Casa Keaton, 9.30 Love Boat, 10.30 La famiglia Bradford - Cuori infranti, 11.30 Otto sotto un tetto - Opera di carità
12.00 Kviz: Il pranzo è servito (vodi D. Mengacci)
13.00 Dnevnik TG 5
13.20 Variete: Non è la RAI
14.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
15.00 Nanizanka: I Robinson, 15.30 Denise
16.00 Otroški variete: La nostra inviata Manuela in risanke
18.00 Kyiza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Variete: Il TG delle vacanze - Predstavitev
20.30 Film: Com'è dura l'avventura (kom., It. 1987, r. Flavio Mogherini, i. Paolo Villaggio, Lino Banfi)
22.30 TG delle vacanze
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5
2.00 Spored non stop

RETE 4

8.30 TG 4 vesti
9.30 Nan.: Strega per amore, 9.30 La Tata e il professore (i. Juliet Mills)
10.00 Nad.: General Hospital, 10.30 Marcellina
11.00 Risanke: Ewoks, Alvin Rock and Roll, The Real Ghostbusters
13.00 Nadaljevanka: Sentieri
13.30 TG 4 vesti
13.55 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
14.00 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 Maria (i. J. Martinezz), 15.15 Io non credo agli uomini, 15.55 Ines, una segretaria da amare, 16.25 Manuela
17.30 TG 4 vesti
17.45 Aktualno: Lui lei l'altro
18.20 Kviz: Gioco delle coppie
19.00 TG 4 večerne vesti
19.25 Rubrika o lepoti
19.30 Nad.: Gloria, 20.30 Cristal, 21.30 La donna del mistero 2 (i. J. Martinezz)
22.35 Film: Il principe delle volpi (pust., ZDA 1949, r. Henry King, i. Tyrone Power, Orson Welles), vmes (23.30) TG 4
1.05 Nočni spored

ITALIA 1

6.30 Pregled tiska
6.40 Otroška oddaja
9.05 Nanizanke: Il mio amico Ricky, 9.45 La casa nella prateria - Per favore qualcuno mi ami, 10.45 Hazzard, 12.00 La donna bionica - Max cane bionico, 13.00 I ragazzi della 3/A C - Scuola guida
14.00 Otroški variete: Ciao ciao in risanke
16.00 Nanizanke: Adam 12 - Il pugile, 16.30 I giustizieri della città - Donne e motori, 17.30 T.J. Hooker - Buio come la notte, 18.30 Riptide - Il dipartimento segreto
19.30 Odprti studio
19.45 Studio sport in vreme
20.00 Variete: Mai dire TV
20.30 Varieteji: Scherzi a parte (vodita Gene Gnocchi, Teo Teocoli), 22.00 Benny Hill Show, 22.30 American Gladiators
23.15 Aktualno: Speciale Festivalbar (vodi Benedetta Mazzini)
0.15 Odprti studio, pregled tiska in Studio sport
0.55 Nočni spored

ODEON

13.00 Risanke
14.00 Nan.: Thomas and Senior, Galactica, 15.30 College, Henry & Kip, Quattro donne in carriera, 16.30 Stazione di polizia
17.15 Nadaljevanka: Viviana (i. Lucia Mendez), 18.00 Veronica
19.30 Risanke: Albertone
20.00 Nan.: Laverne & Shirley
20.30 Film: Pierino la peste alla riscossa (kom., It. 1982, r. Umberto Lenzi)
22.00 Magazine: Telefacts
22.30 Film: Dove vai se il vizi-etto non ce l'hai? (kom., It. 1979, r. M. Girolami)
24.00 Film: Il libertino di qualità (erot., r. L. Buñuel)

TMC

8.30 Nanizanka: Batman
9.00 Risanke: Snack
9.30 Variete: Ottovolante
10.30 Nan.: Truck Driver, Doris Day Show, 12.00 I misteri di Nancy Drew
13.00 Dnevnik TMC News
13.40 Dok.: Prijateljska narava
14.15 Variete: Amici mostri
15.15 Nanizanka: Autostop per il cielo

TELEFRIULI

17.10 Film: Una donna due amori (dram., ZDA 1979, i. Lee Remick)
19.00 Atletika: Grand Prix IAAF, vmes (20.00) TMC News
22.05 Film: Dimmi, dove ti fa male? (kom., ZDA 1972, r. Rod Amateau, i. Peter Sellers, Jo Ann Pflug)
23.45 TMC News
0.05 Boks: prvenstvo ZDA
1.00 Film: Gli uomini, che mascalzoni! (kom., It. 1932, r. Mario Camerini, i. Vittorio De Sica)
2.20 Aktualno: CNN News

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Napovedujejo količinsko in kakovostno poprečno letino

Prve količine grozdja bodo pospravili predvidoma v tednu od 7. do 12. septembra

Dolgotrajna suša, čeprav na ožjem Goriškem, v Brdih, na območju Goriško-gradiščanskega polja in na Trziškem ni mogoče govoriti o katastrofalnih posledicah, tudi zaradi prisotnosti in možnosti namakanja, bo zagotovo vplivala na spravilo grozdja, na kakovost in tudi količino pridelka, čeprav je o slednji zdaj še nekoliko prezgodaj dati oceno.

Da je škoda zaradi suše omejena, oziroma da ne kako sodi v naravne okvire, so nam potrdili tudi na pokrajinskem kmetijskem nadzorništvu, kjer do danes še niso prejeli nobenega sporočila ali vloge s strani prizadetih kmetijskih podjetnikov.

Lani so prve količine zgodnjih sort grozdja pospravili že okrog desetega septembra. V krminski zadrugi kleti so grozdje namenjeno pridelavi penečih se in polpenečih vin začeli trgati 12. septembra. Kako bo letos? Vprašanje smo zastavili ravnatelju omenjene zadruge kleti, sicer priznanemu strokovnjaku s področja vinogradništva in vinarstva dr. Luigi Soiniju.

Neugodne vremenske razmere konec pomladi in v začetku poletja so znatno zaustavile vegetacijski razvoj trt, vendar se je zamuda nato nadoknadila, ugotavlja strokovnjak. Toplo in sušno obdobje, čeprav ni mogoče govoriti o katastrofi, vsaj v naših krajih ne, pa je spet drugače vplivalo na razvoj, oziroma zorenje grozdja. Zdaj smo v končni fazi, ko je že mogoče predvideti začetek letošnje trgatve.

V krminski zadrugi kleti, kamor oddaja svoj pridelek nad dvesto vinogradnikov iz Krmina in drugih

krajev v Brdih, pa tudi iz krajev v Furlaniji, bodo zadnje analize opravili danes in jutri, v nedeljo pa bodo, prav na podlagi analiz sklepali kdaj se bo začela letošnja trgatve. "Okvirno v tednu med 7. in 13. septembrom. Raje v drugi polovici tedna", napoveduje dr. Soini. Vsaj tako so predvidevanja kar zadeva to vinogradniško podjetje. V nižinskih predelih bo verjetno spravilo zgodnjih sort za kakšen dan prej.

V tem času seveda pričakujejo tudi nekaj padavin, ki bi blagodejno vplivale zlasti na kakovost pridelka, k primernejšemu razmerju med različnimi sestavinami mošta.

Dež pa bo prinesel tudi ohladitev in s tem manj skrbi za predelavo grozdja. Lepo vreme je ugodno za spravilo pridelka, pretoplo vreme pa ustvarja dodatne skrbi in stroške kletarjem, saj je znano, da mora vretje potekati ob stabilnih in razmeroma nizkih temperaturah.

Začetek trgatve je torej pričakovati pred polovico septembra.

Kakovostno naj bi bila letina precej dobra, kaj pa količinsko?

Po dosedanjih ocenah naj bi po zaporedju dveh, po količini slabših letinah, letos spet imeli poprečno dobro boro. Taki so izgledi v tem trenutku. Na nekaterih območjih je sicer nekaj škode povzročila plesen, nekaj pa tudi toča, vendar količina ne bo bistveno prizadeta.

Sicer pa se v prihodnjih dveh tednih lahko zgodi še marsikaj.

Prispevki Pokrajine društvom in organizacijam

Letos znatno več sredstev Prvi seznam prejemnikov

Pokrajinski odbor je te dni sprejel sklep o porazdelitvi finančnih prispevkov društvom, ustanovam in raznim organizacijam, v smislu deželnih zakonov št. 15 (pobude v korist kulture miru) in 68 (kulturna dejavnost). Skupni znesek prispevkov je, v odnosu na leto 1991, višji za okrog 70 odstotkov, v primerjavi z letom 1988 pa za sto odstotkov, pojasnjuje pokrajinski odbornik Giovanbattista Panzera in poudarja pomen prisotnosti in delovanja kulturnih društev in ustanov v pokrajini, tako kar zadeva splošno rast kulture, kakor tudi rast kulture sožitja in medsebojnega spoštovanja.

Sklep pokrajinskega odbora bo postal polnomočen v kratkem, čim bo pokrajinski svet ratificiral splošni sklep o porazdelitvi finančnih prispevkov.

V okviru sredstev, ki jih zagotavlja deželni zakon št. 15/87 (pobude v korist kulture miru), je pokrajinska uprava razdelila skupaj za 105 milijonov lir prispevkov med 43 društev in ustanov.

Prispevke bodo prejeli: občina Foljan 1.000.000 lir, občina Gradišče, 5.500.000, občina Gradež 4.700.000, občina Medea 4.000.000, občina Tržič 2.500.000, občina Moš 1.500.000, občina Ronke 1.500.000, občina Zagraj 2.300.000, občina Šlovrenc 800.000, občina Sempeter ob Soči 1.800.000, občina Štaranca 800.000, Javni kulturni center Ronke 7.500.000, Center Stella matutina 1.000.000, baletna šola Tersicore 500.000, Aeroklub 2.000.000, kulturni krožek Ricerca e presenza 1.000.000, študijski center Rizzati 1.500.000, kulturni center Terra Nuova 1.200.000, Institut za mitotelevropska kulturna srečanja 5.000.000, Evropestitična akademija 800.000, pokrajinski odbor ACLI 3.800.000, Institut za družbeno in versko zgodovino 6.500.000, krožek Rinascita 1.300.000, Zdrženje prijateljev Izraela 800.000, CVCS Gorica 4.000.000, krožek CIFI 1.900.000, združenje MOVI 800.000, zadruga EIKON 3.500.000, zadruga MECOS 2.000.000, študijski center Lazzati 500.000, pokrajinski odbor ANPI 1.700.000, Zdrženje mornarjev 500.000, združenje krminskih slikarjev in umetnikov 800.000, združenje Castrum Carmonis 4.500.000, združenje potujočih umetnikov v Gradežu 5.000.000, KD Štandrež 1.300.000, ZSKD 2.200.000, Kulturni dom 4.500.000, društvo Jadro 1.000.000, ZSKP 3.500.000, SSO 2.500.000, Kinoatleje 4.000.000, knjižnica Damir Feigel 1.500.000.

Danes praznuje v Števerjanu 85. rojstni dan

LEOPOLDA ŠKORJANC
vdova KOREN

Ob visokem življenjskem jubileju ji iz srca voščijo otroci z družinami.

gledališča

PDG danes ob 20.30 na trgu pred cerkvijo v Prvačini A. B. Ruzzante Ljubljene, Uojska, Lakota. V slučaju slabega vremena bo predstava v dvorani, ob isti uri.

razna obvestila

Godba na pihala Kras sporoča, da bodo danes, ob 19.30 začeli z vajami v novi sezoni. Sočasno sprejemajo tudi prijave za godbeni tečaj. Vaje bodo v glasbeni sobi.

Na pobudo Rajonskega sveta v Podgori bodo jutri in v nedeljo zbirali podpise za referendum o finacarski šoli. Jutri bodo zbirali podpise med 17. in 19. uro, v nedeljo pa med 9. in 12. uro in sicer na sedežu rajonskega sveta, v soplehju nekdanje osnovne šole v ulici Slapaper 27.

KD Kras Dol-Poljane in prijatelji sporočamo, da se bo 31. avgusta ob 18. uri v Dolu začel 2. Memorial Kristjan Donda v n pogometu. Nastopale bodo ekipe Dol-Poljane, Števerjan, Jamlje in vrh. Tekme se bodo odvijale v ponedeljek in torek, s finalom v soboto, 5. 9. ob 17. uri. Vabljeni.

kino

Gorica

VITTORIA 20.00-22.00 »Le amiche del cuore« Režija in igra M. Placido. Film je bil nagrajen na letošnjem natečaju Sergio Amidei v Gorici.

CORSO 18.00-22.00 »Duble impact - la vendetta finale«. Van Damme.

VERDI 18.00-22.00 »White fans«.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica

SOČA 18.30 in 20.30 »Ricochet«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Doktor«.

pogrebi

Danes v Gorici ob 10.30 Antonio D'Angelo iz Tržiča v cerkev Sv. Ignacija in na glavno pokopališče, ob 10.20 Giovanni Machiot iz bolnišnice Sv. Janez ob Boga v Marjan, ob 11. uri Annamaria Boemo vdova D'Ambrosio iz Vidma v cerkev in potem na pokopališče v Ločniku ter ob 11. uri Franc Valič (pater Alfonso) iz splošne bolnišnice v kapucinsko cerkev in nato na glavno mestno pokopališče.

Avtobus APT namesto jutranjega vlaka

Uprava državnih železnic je pred časom ukinila jutranji vlak med Gorico, Tržičem in Trstom. Bilo je kar nekaj polemik o smotrnosti take odločitve, tudi spričo dejstva, da uporabnikom niso zagotovili drugačnih možnosti prevoza. Zdaj so se, kakor sporoča vodstvo pokrajinskega prevoznega podjetja APT, stvari uredile. Uvedli so namreč posebno avtobusno progo med Gorico, Gradiščem in Tržičem. Avtobus odpelje (samo ob delavnikih) iz Gorice ob 5.17 in prispe v Tržič ob 5.55 ter nekaj minut zatem na tržičko postajo. Potniki z drugim avtobusom lahko nadaljujejo pot proti Trstu (odpelje ob 6. uri iz Tržiča) imajo pa možnost tudi železniških povezav, tako proti Trstu, kakor proti Benetkam. Uvedba posebne avtobusne proge je poskusnega značaja in z namenom, da se občanom zagotovi javni prevoz. Vendar, opozarjajo pri APT, je zadeva nujno povezana tudi z ekonomsko računico. Progo bodo vzdrževali, oziroma obdržali, v kolikor po za ta jutranji avtobus dovolj potnikov.

Folklorni festival: zadnji krog nastopov Simpozij o tradiciji v večnarodnostni družbi

Mednarodni folklorni festival v Gorici se nagiblje v drugo polovico in slovesnemu zaključku, ki bo v nedeljo popoldne in zvečer. Drevi ob 21. uri bodo na Battistijevem trgu nastopile še zadnje folklorne skupine ter si skušale pridobiti naklonjenost publike, ki bo jutri morala izreči mnenje o najboljši, oziroma o najbolj pristni in prepričljivi skupini.

Poleg skupin iz Urugvaja, Foggie in Senegala bodo po napovedih prireditelja, nocoj nastopili tudi člani folklorne skupine Tine Rožanc iz Ljubljane (na sliki).

Danes opoldne bo v ljudskem vrtu sprejem za člane vseh nastopajočih skupin.

V okviru mednarodne prireditve bo jutri dopoldne tudi simpozij strokovnjakov. Zbrali se bodo ob 9. uri v občinski sejni dvorani ter razpravljali na temo Tradicionalna kultura in večnarodnostne družbe. Med organizatorji simpozija so Italijanska federacija za preučevanje ljudskih izročil, Mednarodni center za etnografijo iz Palermo in seveda prireditveni odbor vsakoletne goriške manifestacije. Glavno besedo bodo na seminarju imeli prof. Aurelio Rigoli, prof. Annamaria Amitrano Savarese in dr. Lillo Alessandro.

Saccavini protestira proti zaprtju lokalnih televizijskih oddajnikov

Goriški župan Tuzzi je pred dnevi v pisni obliki protestiral proti izključitvi lokalnih televizijskih postaj ob nedavnem dodeljevanju frekvenc. Podoben protest je te dni v Rim poslal Predsednik Pokrajine Gino Saccavini. Naslovil ga je na Ministra za pošte in telekomunikacije Paganija in Predsednika Ministrskega sveta Amata. V pismu, ki ga je v vednost prejel tudi Predsednik deželne vlade Turello, Saccavini opo-

zarja na pomembno vlogo, ki so jo doslej opravljale lokalne televizijske postaje na področju informiranja v tem geografsko in politično zanimivem prostoru. Saccavini meni, da je ukrep o prisilni ukinitvi krajevnih televizijskih postaj, ki nimajo koncesije neprimeren in pretiran. Zavzema se tudi za revizijo norm, ki se upoštevajo ob sestavi lestvice za dodeljevanje frekvenc.

Občinski odbor končal počitnice V ospredju šolska problematika

Po krajšem poletnem premoru, je tudi goriški občinski odbor obnovil svojo dejavnost. Na zadnji seji, so poleg priprav na sklic občinskega sveta - ta seja bo predvidoma vroča ker naj bi občinski svet razpravljal (sprejel ali zavrnil) zaključke komisije, ki je oblikovala mnenje o možni lokaciji vojašnice) o vprašanju, ki že mesece dolgo razdvaja goriško javnost - razpravljali o nekaterih drugih pomembnih vprašanjih. Tako naj bi Občina, skupaj s Pokrajino, začela pobudo da bi Študijskemu centru za restavriranje priznali status ustanove deželnega pome-

na. Občinski odbor je nadalje sprejel sklep o razpisu licitacije za prenovitvena dela hale pri Madonnini ter za izvedbo druge in tretje skupine del na objektu gledališča Verdi.

Občinski odbor je nadalje izrekel soglasje k načrtu, ki ga je predstavilo združenje UGG, da bi pri Madonnini zgradili posebno telovadnico in sicer na prostoru sedanje miniavtodroma. Precej pozornosti je bilo namenjeno šolski problematiki. Tako je bila sprejeta odločitev o uvedbi prispevka v državnih jasliah, kjer za del osebja skrbi občina.

Na gradbišču šole v ul. Puccini so ta teden ponovno začeli delati

Te dni so na gradbišču novega šolskega centra v Puccinijevi ulici, kjer se sicer pouk odvija že od lanskega septembra, obnovili dejavnost. Premoščene so bile finančne težave v katerih se je znašel izvajalec, podjetje Venturini iz Gemone (Humin) in so bili s tem ustvarjeni pogoji za obnovo dejavnosti na številnih gradbiščih, ki jih ima to podjetje v raznih krajih.

Te dni so ponovno začeli z delom na objektu telovadnice šolskega centra in v avditoriju. Telovadnico naj bi dokončali in s tem usposobili za uporabo že v nekaj tednih, to je do začetka pouka, nam je po telefonu dejal inž. Marjan Čefarin. Ta rok bo seveda mogoče izpolniti, v kolikor ne bo novih, oziroma dodatnih težav, ki se pojavljajo ob vsaki gradnji in ki so bile seveda prisotne tudi v primeru gradnje šolskega centra. Do srede oktobra pa naj bi dokončali še druga dela na objektu, seveda v mejah in ob upoštevanju do zdaj razpoložljivih in zagotovljenih finančnih sredstev.

Kako naprej pa je seveda odvisno od investitorja, oziroma od upraviteljev goriške občine.

Dijaki skoraj vseh višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Gorici bodo, kot kaže, v novem šolskem letu, ki je pred

vrti - začelo se bo namreč 17. septembra - obiskovali pouk v nekoliko bolj urejenih in "normalnih" razmerah.

Tečaj za tehnike higieniste v zobozdravstvu

Krajevna zdravstvena ustanova obvešča, da je do 31. t.m. odprt rok za prijave v prvi letnik specialističnega tečaja za zobozdravstveno higieno. Tečaj traja dve leti in je edini te vrste na območju Furlanije Julijske krajine.

Informacije nudijo v ravnateljstvu, oziroma vodstvu tečaja v ulici V. Veneto 171 - tel. 592079 ali 592080.

Za vpis se zahteva diploma o opravljeni višji srednji šoli.

Odbor La Salute

Združenje La Salute, ki deluje na področju socialnega in zdravstvenega skrbstva, bodo v obdobju 1992/93 vodili Vincenzo Casavola, Roberto Jacovini, Anna Bergnach, Paolo Guaitoli, Ezio Bernardotto, Giannantonio Carnelos in Dina Casavola. Predsedniške dolžnosti bo opravljal Vincenzo Casavola.

Primorski književni razgledi

Anketa o Premskih srečanjih

Letošnje Premsko srečanje, kjer se zberejo pesniki in pisatelji ter drugi kulturni delavci Primorske, je bilo že šesto po vrsti, udeležilo pa se ga je kar lepo število uglednih književnikov z obeh strani meje. Uredništvo Primorskih književnih razgledov je zato pripravilo mini anketo o tem, kaj nekateri udeleženci menijo o tem srečanju, ki vsako leto privabi več ustvarjalcev.

BORIS PAHOR

Žal sem bil pričujoč samo na dopoldanskem delu shoda na Premu, ki je bil vsekakor kvaliteten. Na ugledni ravni so bili referati, zelo živahen je bil pogovor, ki je sledil. Po moji sodbi imajo »Premska srečanja« vse značilnosti, da se v prihodnosti uveljavijo kot pomemben kulturni dejavnik Primorske.

Dodal bi, da bi tako solidni referati, kot so bili letošji, zaslužili večje število poslušalcev; zato bi bilo prav, ko bi organizatorji pomislili na drugačno razporeditev programa.

INES CERGOL-BAVČAR

Žal Premskim srečanjem nisem sledila vsa leta, zato ne morem ocenjevati evolucije Srečanj, pač pa se mi zdi taka oblika literarnih srečevanj dobrodošla predvsem zaradi neposrednega medsebojnega spoznavanja.

Ta srečanja na nek način koregirajo ločenost primorskega prostora, obenem pa so za vse ustvarjalce dobre volje in seveda tudi za ljubitelje literature priložnost za navezovanje stikov, kar je podlaga za tvorno sožitje in sprejemanje drugačnosti. Prav tako pa Prem vsako leto prinaša zanimive literarne teme, kar dokazuje, da je primorska literatura živa in odmevna tudi v literarno znanstvenem prostoru. Morda bi kazalo le mladim piscem posvetiti malo več časa in metodologije.

Vsekakor ne gre zanemariti dejstva, da so tudi na področju literature neposredni človeški stiki ena izmed pomembnih komponent v življenju ustvarjalcev.

IVKO SPETIČ

Premska srečanja so sprožila primorsko književno gibanje! Do premskih srečanj in do ustanovitve združenja o vsem navedenem in o vrsti drugih pomembnih rečeh ni bilo kaj dosti slišati, razen v pogovorih posameznih zanesenjakov od Tolmina do morja, pa tudi od Sežane do Ilirske Bistrice. In prav ti pogovori so bili začetek »Prema« in vsega, kar danes giba. Seveda pa niti premska srečanja niti združenje ni uredilo vseh načrtov, niti ni v celoti izpeljalo vseh zastavljenih ciljev. Če bi postorilo vse, potem niti srečanja niti združenje ne bi bila več potrebna.

Premska srečanja so neizpodbitno začetek novega organiziranega poglavja primorske književnosti. Kot taka bi zaslužila več pozor-

nosti, ne le v širšem slovenskem prostoru pač pa tudi v domačem primorskem okolju. Saj je videti, da nekateri v pretiranem samozadovoljstvu ne vidijo ne Prema in ne združenja in ne vsega, kar sta in kar še bosta prispevala k primorski književnosti in s tem tudi književniku posamezniku.

JOLKA MILIČ

Moje mnenje o 6. premskem srečanju? Zelo na kratko, da ugodim želji uredništva: letos sem se shoda udeležila prvič in zato ne morem primerjati, ali je bil boljši od prejšnjih ali slabši. Zame je bil vseskozi (delovni in družabni del) zelo prijetna in sproščena kulturna manifestacija. S tem ne trdim, da bi se je ne dalo morebiti izboljšati (ali poslabšati), kaj dodati, kaj odvzeti, kaj predugaciti, kaj novega pretuhtati itd. Vse se da z dobro voljo in seveda s skupnimi močmi, a zame je čisto dovolj, če se srečanje obdrži na letošnji ravni.

Zakaj sem prišla prvič? Žal, zaradi zelo banalnega razloga. Ker druge krate nisem imela prevoza. In to je menda glavna zapreka tudi za marsikoga drugega, ki bi najbrž prišel, če bi imel s čim oz. s kom. No, tu bi se res dalo kaj storiti. Tisti »ta velikodušni« osebnimi vozili bi spotoma pobrali pešake (ki bi kajpak radi prispevali za bencin) in bi se potem nabralo kar precej več ljudi, mislim; če pa obstaja kakšna ugodna avtobusna ali mešana - železniška zveza, pa bi kazalo na vabilu in v občilih navesti, kako in kdaj je moč priti najlažje na Prem in po slavlju oditi. Odmaknjenost je res problem, a ne tako nepremostljiv, kot se zdi Teji Štoka na koncu njenega kritičnega zapisa, kjer se sprašuje: Ali je odročeni Premski grad ustrezen kraj za literarna srečanja, in pesimistično ugotavlja: »Zaradi tovrstnih prireditev se Premski grad ne bo zbudil iz stoletne omrtvičenosti, niti ne bo primorski (in seveda slovenski) bralec z večjo pozornostjo vzel v roke dela Tomšiča, Pregarca, Jurinčiča in sodrušnikov«. Pri mlademu človeku me taka črnogledost vedno neznansko čudi. Tudi zato, ker sem neomajno prepričana, da vsaka dobra intencija (beri delo in namen) pusti za sabo odmev, ne skaliijo vsa semena, ki jih vržeš na njivo, a tu pa tam se le prikaže kakšen brstič in zraste stebelce ali božje drevice. Jaz sem Bonanu et co., drugače rečeno ZKO-ju Ilirska Bistrica in Združenju primorskih književnikov hvaležna že za to, da so me opozorili na premski grad (kraj slepca pogleda in milega spomina), mi dali možnost, da osebno spoznam toliko zanimivih ljudi (Jasno Čebrom, Igorja Saksida, Igorja Škamperla, vključno s Tejo Štoka nota bene!), da pozdravim kup prijateljev in prebijam z njimi nič manj kot en cel dan, da počastim naša dva slavljenca Borisa Pahorja in Marjana Tomšiča. Najmanj, kar s(m)o lahko storili letos, je bilo to, da ju povabimo in se z njima poveselimo visokega odličja. Pa tudi

zato, da ju imamo v naši sredi. Ne gre sploh za »pomanjkanje izvirne teme srečanja«. Kdove, ko bi organizatorji prišli na Prem s »kakšno izvirno temo«, bi nemara bili grenko ožigosani, ker so pozabili in grdo spregledali Tomšiča in Pahorja. Vesoljna Slovenija ju slavi, le Primorci in Istrani nič, ko da gre za smeti! Nezaslišana reč! (Šalim se, a le na pol, ker bi se dalo zgoditi tudi to.) Odboru sem tudi hvaležna, da se je po »železnem modelu« (citiram Tejo) omejil na štiri referate, da se skratka ni šel kot na drugih podobnih srečanjih (Vilenica, Štaterberg itd.) naravnost maratonsko prispevkov, kjer je tudi bolj malo ali nič debate, disputa in polemiziranja, saj gre ves čas za poslušanje in poslušanje in poslušanje... Na Premu ga je bilo le toliko, kolikor ga normalen človek premore s pridom uskladičiti. Pa nekaj ugotavljanja, spraševanja in kramljanja. Mimogrede: jaz sem se oglasila, če me spomin ne vara, ko je čas za debato ravno potekel, vrh tega, se bojim, je Teja Štoka razumela moj poseg precej po svoje, da ne rečem narobe, a o tem kdaj drugič, ker moram končati, saj sem prekoračila že davno limit. Se... parolo bi navrgla: Danes in še in še na Prem, če me bo kakšen prijazen voznik ali furman pobral v svoj avto ali koleselj ali stlačil magari v prtljžnik.

Ilirsko-bistriškim prirediteljem pa prisrčna hvala za simpatijo in bogato pogostitev!

DANILO JAPELJ

Menim, da so vsakoletna Premska srečanja posrečena in nepogrešljiva oblika sestajanja primorskih literatov. Kot takšna pomenijo ohranjanje stalnega medsebojnega stika vseh zainteresiranih književnikov in ostalih kulturnih delavcev tega območja. Za našo literarno revijo Fontana so ti stiki še posebej dragoceni, saj tako lahko sledimo trendu sodobnih literarnih dogajanj na Primorskem. Absolutno podpiramo idejo, da se Premska srečanja redno organizirajo tudi v bodoče.

FRANE TOMŠIČ

Literarnega dela ne moreš napisati niti v Vilenici niti na Premu. Ko ustvarjaš, si sam. To ne pomeni, da ne potrebuješ druženja z drugimi ustvarjalci. Zato nastajajo društva, klubi...

Ob vsaki obliki povezovanja, bi se lahko vprašali: čemu?

Nekoč sem bil s skupni mladih literatov. Vprašali so se, zakaj pišemo. Odgovorov je bilo nešteto, nazadnje pa je književnik Peter Božič rekel: »Kakšno pa bi bilo življenje brez literature, slikarstva, glasbe, poezije...«

Primorski literati bi lahko živeli vsak zase. Pa vendar...

Na Premskih srečanjih smo govorili o publicistiki, založništvu, načeli smo nekatera vprašanja s področja literarne teorije. Tam se je porodila zamisel o Združenju književnikov Primorske.

Menim, da so Premska srečanja primerna oblika dejavnosti primorskih pesnikov in pisateljev.

Seveda se ne smemo zadovoljiti z doseženim. S svežimi pristopi je vedno mogoče popestriti obliko in obogatiti vsebino.

RAFKO DOLHAR

Mislim, da postajajo Premska srečanja vsako leto bolj kvalitetna in zanimiva. Predstavljajo priložnost za poglobljanje strokovnih tem in osebna spoznanja. Če sem kdaj imel pomisleke o smotnosti regionalnega Združenja književnikov, sem zdaj ugotovil, da ta oblika nudi več priložnosti za medsebojne plodne stike. Za nas na periferiji je to še posebej važno, saj je pot v Ljubljano predolga in le občasno možna. Zato mislim, da je treba takšna srečanja še pomnožiti in tudi popestriti.

DAVID TERČON

Jaz sem kar za to, da Premska srečanja ostanejo predvsem družabno srečanje literatov. Kaj pa moremo novega in izjemnega pogruntati?! Brez velikih modrovanj, lepo vas prosim! Zame je to edina, ena sama in osamljena priložnost, da se srečam z ljudmi, katerih besedila berem. Obisk tistih, ki sami ne pišejo, je lari-fari in čista utopija! Ne Vilenica ne kaka druga še bolj napihnjena kulturna manifestacija jih ne pritegne prav nič več, da se razumemo. Je pa res, da srečanje mladih pesnikov in pisateljev ne spada zraven - vsaj v tako skopi enourni obliki ne. Pred leti, ko sem se ga tudi jaz udeleževal, smo bili mladi skupaj ves dan; na Premu pa me je bilo sram namesto njih - bili so zgolj vljudnostni privesek in nič več. Zatorej: raje pripravimo pošten piknik (kot je bil na drugem srečanju), vse drugo pa se bo kar samo priblesčalo...

BREDA SELJAK

Prvič sem bila prisotna na takšni prireditvi, žal le na popoldanskem delu, in bila navdušena nad tem, kako je mogoče med starimi zidovi Premskega gradu ustvariti tako prijetno vzdušje, dušo iz tisočerihih lepih besed.

Zame je bilo seveda nadvse vzpodbudno to, da so med tolikimi ustvarjalci v ožji izbor izbrali prav mene in bi zato tudi težje dala neko objektivno mnenje na celotno prireditev, ki pa bo gotovo razvidno iz odgovorov ostalih.

Anketo pripravil:
Jožek Štucin

mladostna dela

Breda Seljak

Breda Seljak iz Nove Gorice je mlada pesnica, ki je bila na letošnjih Premskih srečanjih izbrana kot najboljša mlada literarna ustvarjalca Primorske in se bo jeseni zato udeležila republiškega srečanja pesnikov in pisateljev začetnikov, ki ga organizira Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Za našo prilogo smo izbrali nekaj novejših lirčnih besedil, ki odsevajo mladostno odkritost in pesnično življenjsko sopotnico - samoto. (jošt)

GREM SVOJO POT

Pravijo, da sem coprnica,
ker nimam angelskega obraza.
Tudi kadar spim ne, ker
se takrat po mojem telesu
kotalijo grešne misli.

Pravijo, da sem čisto drugačna,
ker ne gledam vedro in se
ne nasmehnem če sem žalostna.
Ker se ne igram njihove igre.
Ker živim v drugačnem svetu.

Pravijo, da me take ne morejo
[sprejeti,

ker so postavljena pravila,
ki ločijo sence od teles.
Ker nočem verjeti vanje.
Ker se rada igram z ognjem.

ZA TRENUTKE

Za trenutke sediš ob oknu,
čakaš večnost,
podarjaš svojo praznino.

Za trenutke; blede in majhne,
mokre in kristalne,
sveže in kratke.

Za trenutke; lepe in zanimive,
začarane in kraljevske,
mogočne in večne.

Za trenutke -
ker so pač trenutki.

HOTEL BO VEDETI

Če bi mi kdo rekel:
»Primerjaj se z rožo,«
bi se primerjala z vrtnico,
ker ima trne.

Če bi mi potem rekel:
»Najdi se v ptiču,«
bi se iskala v orlu,
ker je samotar.

In če bi vztrajal:
»Poišči se med ljudmi,«
bi planila v jok,
ker se jih bojim.

URA

Imam uro in jo čuvam,
ker je zlata.
Občudujem jo; od blizu, od daleč.
Gledam, kako tečejo sekunde
in minute in ure in spet sekunde.
Kot bi si želela umreti.

Slišim šum kazalcev,
trde težke noge.
Nekdo mi jo je podaril,
da mi odšteva čas življenja.
Le kaj si je mislil,
saj zadnja ura zlate ure
odbije tudi njemu.

Ekspresivnost poetične proze

JOŽEK ŠTUCIN

Ivo Frbežar: Kdo me je videl (poetične črtice). Mondena, Jurčičeva zbirka, Grosuplje 1991, str.: 96

Poetične črtice, ki jih piše Ivo Frbežar, so posrečeno zaživele prav na meji med realističnim in ekspresivnim pripovednim izrazom, posrečeno zato, ker pisce tovrstne literature nemalokrat »nagne« v čisto poetičnost, v megleno simboliko, ki je bližje poeziji kot prozi. Frbežar se je tej pasti spretno izognil; zunanja podoba se sicer zelo približuje pesniškemu jeziku (kratki, s simboliko obloženi stavki, izrazito stopnjevanje ritma, melodičnost besedišča...), vsebinsko pa ostaja v mejah realistične pripovedi, skorajda kratke zgodbe s čisto korektno izpeljano poanto. Seveda s pripombo, da se pač avtor v stilu literarne zvrsti, ki se jo poslužuje, hote skuša izogniti širokemu pripovednemu zamahu in ostaja v mejah kratkega, skorajda sunkovito izrečene-ga komprimiranega pisanja. Dilema, ki jo poznamo iz literarne teorije, je tu prav posrečeno ubesedena. Gre namreč za vmesni člen med poezijo in prozo, za prozo v pesmi oziroma poezijo v prozi, ki se v najboljših primerih vedno izmikata natančni (dokončni) opredelitvi. Tako je tudi s Frbežarjevimi poetičnimi črticami. So pasusi, ki bi jih lahko prebirali tudi v kakšni pesniški zbirki, in so odlomki, kot iztrgani iz prozne-ga teksta, kar knjigi daje nekakšen vase-beč pridih, nesnovno snovno privlačnost. S poetično prozo je navadno križ, kajti bralec ne ve, kako bi se je lotil; če jo prebiraš kot poezijo, se zazdi nabrekla, gostobesedna in prenasličena, če pa jo bereš kot prozo, nikoli ne moreš prav razvozlati njene vsebine in zgodba se ponavadi izgublja v meditativnih tonih, v simbolnih vragolijah uma in

pesniškem mnogoplastju pomenov. Pričujoča knjiga se je temu učinkovito izognila. Nastopajoče osebe so ravno še zadostno psihološko označene (seveda ne z nekimi analitičnimi postopki, pač pa posredno preko opomb in skopih opisov) in realne, da si jih lahko predstavljamo kot žive ljudi, obenem pa se navihano skrivaajo za vogali poetičnih struktur in piščevega liričnega metafriziranja. Pisatelj oziroma pesnik se je naslonil na »pozunanjenje« ekspresivne temelje, kjer je paradoksalno našel čisto zgodbo, ki jo je nato v svoji »zrcalni« refleksiji predelal v tekst. Nastala besedila so zgodbe, za katere se zdi, da so nekakšni »prozni ostružki«; vse je prisotno, le okleščeno (stanjšano) je do zadnje še funkcionalne vsebine.

Vsekakor lahko ugotovimo, da je Frbežarju uspelo cankarjanski tip črtic »prede-lati« po svoji literarni podobi, s čemer pisanje vrača na avtorske, individualistične, celo avtopoetske temelje. Za razliko od svojih nekoliko mlajših pisateljskih kolegov se v velikem loku izogiba modnemu žanrskemu zgodbopisju, kjer se (pa še to ne vedno) kot avtorska predstavlja le še ideja, vse ostalo pa je formalno (šolsko) izpeljano po meri vnaprejšnje šablone.

Slovenska literarna produkcija je torej z Ivom Frbežarjem bogatejša še za enega pomembnega prozaista, ki glede slednjega gotovo še ni rekel zadnje besede. Naslednji izziv v tej smeri je nedvomno roman (poetični roman?)

Pričujoča knjiga je izšla v Jurčičevi zbirki, ki jo tiska Grosupeljska založba Monde-na in v kateri je lansko leto izšlo še nekaj knjig: roman Navadna pripoved o jeznem Janeszu Gorana Gluviča, pesniška zbirka Pot podob Željka Kozinca in roman Tuga Zaletela Umri stoje ali zgodovina ti bo hvaležna.

Ivan Pregelj

TOLMINCI

XLIV.

Potisnil je dekle skozi vrata v noč in zaprl s podpahom. Potem je vzel svečo, da bi šel spat. Sam s seboj je govoril:

»Tako! Zdaj naj se pa ženi, potep, ki mu je nevesta ušla!«

Ko se je otresel misli na zoprnega človeka, se ga je lotevala široka dobra volja.

»Tolminci,« je dejal. »Lepe doživljam na stara leta. Prvo poročim v Tolminu, da bi pod Škrbino ne šla, pa mi v Podmelcu druga pride, naj je nikari ne poročim, da v Bačo ne skoči.«

»Bogu hvala,« je zaključil župnik in dodal bridko usmiljeno: »Teleta!«

*

V soboto potem je segel župnik Murovec zopet po svoji kroniki, razgrnil list in pisal:

»V tem mesecu maju Gospodovega leta sedemnajst sto trinajstega so se zgodile na Tolminskem in drugod po deželi prečudne reči. Vsi podložniki so se vzdignili proti vsej gospodi in spravili v najhujšo nevarnost deželo tam in genere quam in particularibus.⁽¹⁾ Šest tisoč Kraševcev je vstalo in so šli nad grad Devin, ki ga je s svojimi zastražil gospod grof della Torre. Gospod della Torre je dal nanje streljati. Nekateri so obležali, drugi so pobegnili, videč, da gradu ne zmorejo. To je tisti grad pri morju, arx famosa ad mare,⁽²⁾ kjer gori ob viharju in nevihti železna palica vrh slemenja, in sem jaz sam videl ta ogenj, ki ne užge.«

»Item so napadli grofa Petača podložniki graščine Zavrha. Grofa in sina so hoteli umoriti, pa ju je Bog rešil iz nevarnosti ex manu rebellentium⁽³⁾ in sta bežala v Trst, kjer živita v bedi in revščini. Kmetje pa so opustošili grad, izpili vino, počenjali nerodnosti in se vedli ošabno in surovo.«

»Še slišim, da so v Dornbergu pregnali gospodo. Gospa grofica Rabatta je morala bežati v Gradiško. Njeni sobarici Tereziji so pa silo delali in lase ostrigli. Šli so v vinograde in rezali trte. Tudi v Brdih —«

Župnika je zmotil pri pisanju nekaj preprij pred župniščem. Nekdo je udaril na vrata z vso silo. Župnik je stopil k oknu in pogledal v noč.

»Kdo ne da miru?«

»Boš kmalu videl, hudič,« je zaklelo pred vrati in mimo glave je priletel župniku velik kamen, padel na mizo in razbil tintni lonček.

»Skoračnikar,« je zavpil tedaj župnik, »kamenje mečeš. Saj vem zakaj! Pa si zapomni, da bo prej zemlja pokrivala Murovca, preden bo tebe oklical.«

»Odpri, da te zakoljem,« je besnel zunaj Grahovski galjot.

»Pojdi domov in se iztrezni, žival,« je rekel Murovec.

Priletel je iz teme še en kamen in zadel duhovnika v glavo, da se je zgrudil. Tedaj se je zunaj osmelilo nekaj domačinov, se vrglo na podivjanega moža in ga stlačilo na tla. Povezali so ga. Ko so ga tako imeli, jih je obšla groza pred njim in jeza.

»Tudi ovajal je,« je rekel nekdo.

»Obesimo ga,« so zaklicali.

Murovec, ki se je prebudil iz omame, je prosil:

»Ne obešajte! Zaprite ga v berlin, pa sojen naj bo.«

»Sojen naj bo,« so se vdali ljudje, zaprli Goljo v berlin in

Ilustriral Klavdij Palčič

postavili stražo. Zjutraj so našli stražo zaklanega in komaj še živega. Goljo je otel njegov hlapec. Ljudje so odslej vsako noč stražili, da bi se Golja ne vrnil in ne požgal...

*

Stanovi so postavili mesto Goričko pod varstvo gradiščanskega vojaštva in topov. Dvorni kancilji so poslali dve deželni mapi, ki naj bi pokazali površje zemlje in pota, koder naj bi vkorakalo vojaštvo krotit uporno ljudstvo. Petnajstega maja je izšel v Laxenburgu dekret dvornega vojnega sveta, naj vkoraka posebe na Tolminsko čez Cerkno šest sto pešcev in dve sto konjenikov pod poveljstvom podpolkovnika pl. Pannowitza. Dvajsetega maja pa je sporočil deželni vojni komisar kranjski Jurij Bogomir Liechtenberg grofu Strassoldu, da zapusti prihodnji dan Senj in Karlovce šest sto graničarjev in da pridejo v Ajdovščino prve dni v juniju. Za komisarja pri spremstvu Hrvatov je odbor določil grofa Jožefa Attemsia in barona Karla Jožefa Neuhausa. Prevzela sta nalogo, da zadovoljita častnike, odkazeta vojski živila, poskrbita vojaštvu za stan, poročata o vojaškem gibanju in gledata na čast dežele; podložniki pa morajo dati vojaštvu stan, »Dach und Fach«, vozove za prevoz živil in prtljage.

Kakor hitro, se je zvedelo, da pride poleg Hrvatov še osem sto nemških vojakov heisterskega in darmstädtskega regimenta, je plemstvo začelo obenem z meščanstvom zahtevati, naj Hrvatje ne hodijo. Spricho znanega prostaštva graničarjev na Štajerskem l. 1635 in še drugod, je umevno, da so se jih stanovi bali. Otrresti se jih niso mogli več.

*

Goriška pomlad je minevala. V noči od tridesetega maja na

enaintridesetega se je razvihrala strašna nevihta od Gorice čez Benečane in se gnala v hribe. Vihar je ruval drevje, hudourniki so trgali pota, strela je užigala. Od Gorice proti Tolminu se je podil na vso moč jezdec na neosedlanem konju. Nosil je kmetom poročilo, da je udarila odločilna ura. Vojaštvo da prihaja. Jezdec je bil Peter Duša. Ko je prihajal v gore, je čul, da bije vsepovsod plat zvona.

»Hvala Bogu,« je mislil, »nisem prepozen. Že vedo! Jutri bo vojska skupaj.«

Ni bila. Vihar je prevpil zvonove...

Predzadnje poglavje

Čudno se je bil spremenil Andrej Laharnar. Postaral se je. Nekakšna zahrbtna bolezen v drobovju ga je vzela, posušila mu telo in dahnila v lice nekake rumene umazanosti. Oči so mu bile motne. Komaj za uro je zaspal ponoči in se prebujal čudno truden, zbit. Zato je vstajal neredkokrat opolnoči, ob eni, dveh, treh, se oblekel in šel v polje ali laz. V hladnem gorskem zraku na prostem se je čutil bolj lahkega, svobodnega. Ni ga težalo ne dušilo, črne misli, ki so mu vzhajale sam bogvedi od kod, so se mu ublažile. Doživljal je v teh nočnih urah pod milim nebom svet, ki ga dotlej ni poznal, glasove, ki so bili vse drugi mimo onih, ko je jutro in dan. Prečudno ga je poduhovilo, ko je sanjal prvemu jutru naproti, uživa je mlado luč, ki je začela drhteti daleč na vzhodu, rastla valujoč kakor bolečina v kosti ali kakor misel, ki se spočenja iz motnega občutja vse določneje v strašno jasnost:

Pod božjo mislijo smo!

Prevzemala ga je lepota zemlje. Čutil je v nekaki slutnji, da je ne bo imel več dolgo. Zato je zajemal z žejnimi očmi. Pa mu je tudi to veselje ugasnilo. Strupena misel ga je obšla: »To vse skupaj nič ni. Zemlja je zemlja, gre svojo pot. Samo meni, ki zdaj bolj zgodaj vstajam, je vse novo in lepo, rosa nova, novo cvetje, nov bledeči in nemirni svit zvezde jutranjice, prvi prepelični klic, petelin iz meglene doline.« Mimo telesnega neugodja ga je huje mučila taka duševna bolest, občutje strašne osamelosti in praznote. Hotel je iz zemlje in sebe domisliti do dna, prodreti v smisel življenja, pa ni imel poti. Metal se je kakor človek, ki prave poti ne ve, zdaj na stezo v levo, zdaj v desno, hodil je v krogu, čutil, da ničesar vedeti ne more, ker nima, da bi s čim prijel na pravem koncu. Pomlad, poletje, jesen, zima, dan in noč, pa spet noč in dan. Vedno eno in enako, je iskal, danes dež, jutri sonce, zdaj sneg, zdaj megla, cvetje, sad, ozimnina v zemlji, klasje v snopu, prvo leto tako, drugo, petdeseto. Pa se človek naveliča, vedno znova doživlja, raste v stvari, gleda globlje. Vse gre svojo pot. Še človeško srce. Le um in pamet ne. Pa vest! Občutje strašnega bremena je prevzelo moža. Pogledal je skoraj jezno proti nebu, kakor da išče Boga in je mrmral:

»Nisi prav storil, da si človeka ustvaril. In če si ga, otrok naj bi ostal do konca.«

Zavedal se je, da bi ne smel tako misliti, čutil je, da greši. Iskal je zopet jasnosti v svoji svetli veri, ki se mu je odkrila, ko je bral protestantovsko sveto pismo, in je po svoje povedal:

»Pod božjo mislijo smo.«

Iz prav te besede, iz svetov, ki so mu vzrasli iz svetopisemskih

slik, je zdaj vstajala vanj slika obličja božjega. Ni ga bil vesel. Bilo je strogo lice, temno vladarsko, ponižujoče. Andrej ni hotel, pa se mu je posili jemalo v občutje o Stvarniku:

»Kakor da nisi pravi, kakor da si vseh galjotov galjot!«

Nekega jutra, ko je vstal prav posebno truden in ubit, je imel spoznanje, da ni vredno živeti. Stopil je v laz nizko nad vasjo. Vse je še spalo. Prva zora še ni bila sinila za šebreljsko planoto. »Ni vredno živeti,« je ponovil naglas in se čutil čudno svobodnega in močnega. »Menda sem edini človek na Tolminskem, ki tako ve,« si je dejal. Zazdelo se mu je, da bo odzdaj neskončno laže pričakoval, pa četudi najhujše, kar še ima priti. Tisti trenutek pa ga je zopet potegnilo z višin v nižave in mrak. Od prve hiše gori je zaslišal jok komaj teden starega dojenca. »Kako spi žena,« je mrmral nejevoljno, »da ne sliši?« Dojenčkov jok je prebudil v njem občutje tistega bremena, ki ga je težilo: bolečino strašnega usmiljenja z vsemi neobglenimi, z otroki, ki ne vedo, kaj je greh, z ženskami, ki topo doje in so lačne, z moškimi, ki bi jokali, pa kolnejo, celo z galjoti, ki nimajo svetega Duha. »Pod božjo mislijo smo,« se je trudil potolažiti se, pa je siloma verjel o Bogu: »Srca ne poznaš. Pa četudi ni res, da si vseh galjotov galjot.«

Za dne je iskal Andrej tolažbe v knjigi. Odpiral je na slepo, da bi se mu razodelo. Pa je bral:

»Preklet bodi, kir sturi, de en slejpic zahaja na poti. Inu vus folk ima reči: »Amen!«

Tedaj se je znova oglašil Andreju v uho jok dojenčkov. Narasčal je v neskončnost. Pred beročim je vstalo gledanje, ki mu je ledenilo kri. Vsevprek sama deca, gola, lačna; drobna telesca, bleđa, neokretna. A obličja so jim trda in gubasta kakor starcem.

»Kje so matere? Kje so očete?« je trpel Andrej. Potem pa se je skušal otrresti slike in gledanja.

»Saj ne more biti od Boga, od hudiča gre ta žalost vame!«

Zopet je bral:

»Gospod bo tebe pred tvojimi sovražniki pobil. Po enim poti boš vunkaj šal, k njim, in po sedem potih boš pred njim bežal.«

Andrej si je oči zakril z roko, da ne bi bral. Ko pa je roko odmaknil, je videl:

»Tvoj vol bo pred tvojima očima zaklan, ali ti ne boš od njega jedil, ta sad tvoje dežele inu vse tvoje perdelanje bo en folk snejdil, kateriga ti ne znaš.«

»Hrvatje,« je zamrmral Laharnar in položil roko na knjigo:

»Prej si drugače povedala, zakaj govoriš zdaj tako? Ali si prej lagala ali se lažeš sedaj!«

Planil je k višku:

»Blaznim,« je mislil, »da je Bog galjot in da se knjiga laže.« Pa je zopet videl gola in neokretna telesa dojenčev. Nobena mati ni zgrinjala prsi nanje. Sahnili so kakor gliste v soncu.

»To je kazen,« je vedel, »kazen, kadar zemlja svoj red pozabi, da še materinstvo v človeku umre.«

(se nadaljuje)

- (1) tam in genere quam in particularibus: na splošno in posamezno.
- (2) arx famosa ad mare: sloviti grad ob morju.
- (3) ex manu rebellentium: iz rok upornikov.

Italijanski nogometni pokal Visoka zmaga Juventusa

TURIN — Po pričakovanju se je sinočnje prvo srečanje 2. kola italijanskega nogometnega pokala med Juventusom in Fidelis Andrio končalo z visoko zmago Casiraghija in tovarišev. Juventus je štirikrat zaresel mrežo nasprotnika, strelci pa so bili D. Baggio v 32', Kohler v 48', Möller v 56' in R. Baggio v 76'.

Jutri se bosta v okviru 2. kola srečali še Sampdoria in Cesena, povratne tekme pa bodo 2. septembra.

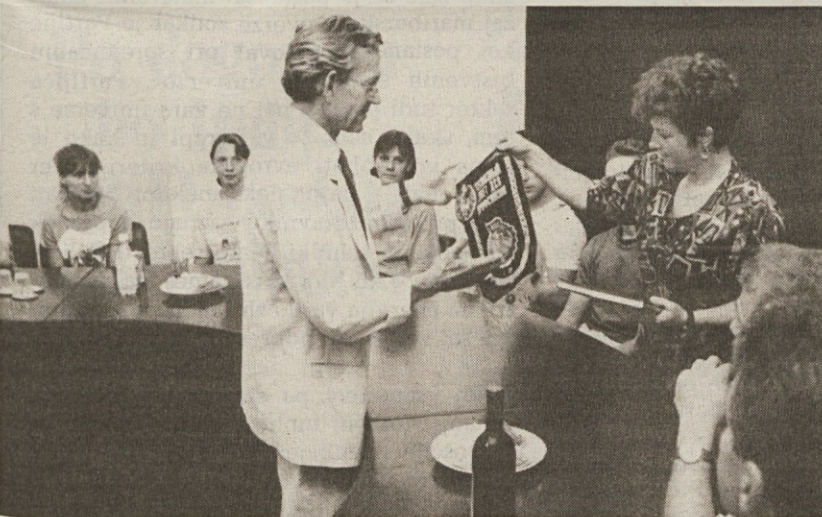
Auriol v vodstvu

JYVASKYLA (Finska) — Po prvi etapi avtomobilskega »rallyja tisočeri jezer« (7. preizkušnja svetovnega prvenstva avtomobilskih hiš in 9. tekma pilotov) je v vodstvu posadka Auriol-Occelli na lancia v času 35'49". Sledijo: 2. Kankkunen-Piironen (lancia) po 12'; 3. Alen-Kivimäki (toyota) 15'; 4. Vatanen-Berglund (subaru) 16'; 5. Delecour-Gratoloup (ford) 44'; 6. Biasion-Siviero (ford) 1'04'; 7. Blomquist-Melander (nissan) 1'11".

Danes miting v Bruslju

BRUSELJ — Na današnjem atletskem mitingu v Bruslju, veljavem za Grand Prix IAAF (finale bo 4. septembra v Turinu) naj bi bila znova v ospredju Moses Kiptanui in Sergej Bubka, ki se bosta gotovo skušala proslaviti s svetovnim rekordom. V skoku v daljino bo nastopil svetovni rekorder Powell, a tudi med ženskami bo na startu več dobitnic olimpijskih kolajn (Gunnelova, Farmer-Patrickova, Otteyeva, Drechslerjeva).

Pri namiznoteniškem odseku športnega kroška Kras Z domačimi vadi skupina iz Minska Sprejem na zgoniškem županstvu

V tem tednu so pri namiznoteniškem odseku ŠK Kras že začeli s pripravami na novo sezono. V primerjavi s prejšnjimi leti pa potekajo letošnje predprvenstvene priprave v znamenju prijetne novosti, ki bo pa blagodejno vplivala tudi na kakovostno raven dela Krasovih namiznoteniških igralcev.

Od srede se je domačim tekmovalcem pridružila skupina petih vrhunskih igralcev in igralcev 8. namiznoteniške beloruske šole iz Minska, ki bodo skupaj z domačini vadili do vključno sobote. Gre za tri dekleta in dva fanta, ki so doslej igrali na nivoju prve (bivše) sovjetske lige in ki so že bili stalni člani nekdanje sovjetske reprezentance in sedanje reprezentance SND. Športnike spremljajo trener in dva spremljevalca. Gostje so v Trst dospeli v torek pozno ponoči, že naslednji dan pa so se lotili dela. Vadbata poteka vsak dan dvakrat dnevno, včeraj pa je bil na sporedu prijateljski troboj Kras - Minsk - Olimpija Ljubljana.

Razen treningov bodo gostje izkoristili prosti čas za ogled Trsta in nekaterih lokalnih zanimivosti. Zgoniška občinska uprava je v sodelovanju s Krasovimi športnimi delavci priredila za beloruske goste prsrčen sprejem (na sliki Davorina Križmančiča), po katerem so se med drugim dogovorili o obisku Krasove delegacije v Minsku, saj je obojestranska želja, da bi prijateljska vez dobila trajno obliko in ne ostala le na ravni enkratne epizode. (Cancia)

Ženski odbojcarski turnir za pokal Cimos

KOPER — Danes in jutri bo na Obali mednarodni ženski odbojcarski turnir (3. po vrsti) za prehodni pokal Cimos. Gre za največji ženski turnir v Sloveniji in ljubiteljem odbojke se obeta zares vrhunsko doživetje. Sodelujejo Slavija UK (Bratislava), Logistica (Mogliano), Paloma Branik in gostiteljice OK Cimos. Gre za prvotnaške ekipe, prehodni pokal brani Slavija, ki je že teden dni na pripravah v Kopru, s čimer je vrnila obisk Koprčankam, ki so del letošnjih priprav imele v Bratislavi. Turnir bo potekal po sistemu vsak z vsakim v telovadnici OŠ Anton Ukmar na Markovcu. Vstop bo prost.

Otvoritveno tekmo bosta danes s pričetkom ob 17. uri odigrali šesterki Palome Branika in Logistice, ob 19. uri bosta na vrsti Cimos in Slavija UK. Jutrišnji spored pa je naslednji: ob 9. uri Logistica - Cimos, ob 11. uri Paloma Branik - Slavija UK, ob 15. uri Slavija UK - Logistica in ob 17. uri Cimos - Paloma Branik. (Kreft)

Italijansko prvenstvo v razredu evropa Vetra od nikoder

TRST — Organizator italijanskega jadranskega prvenstva v razredu evropa, klub Adriaco, nima veliko sreče z vremenskimi pogoji. Tudi včeraj namreč v Tržaškem zalivu ni bilo kaj prida vetra, saj so na start 3. regate morali čakati vse do 15. ure (predviden je bil za 10.30). Tedaj je namreč rahel veter le napel jadra, zatem pa je spet upadel. V takih razmerah bi bilo še najbolje, če bi regato enostavno prekinili (ali pa je sploh ne začeli), medtem ko so jo samo skrajšali.

Tako ali drugače, na cilj je prvi prišel član CV Muggia Vasco Vascotto. Sledili so mu: 2. Benčić (Burja Izola), 3. Battisti (Roma), 4. Lagirti

(Cecina), 5. Rabbò (Rapallo), 6. D'Este (O. Cosulich), 7. Benussi (SVBG), 8. Brčn (Jadro Koper), 9. Krajnc (Sidro Maribor), 10. Boschin (Adriaco), 25. Guštin (Sirena), 35. Bogatec (Sirena). Ostali člani Sirene (Nevio Sabadin, Katja Omari, Ivan Zidarič in Marco Settimi) regate niso dokončali v predvidenem času.

Vsekakor so zgornji rezultati neuradni, saj mora žirija rešiti več prizivov, tako da tudi skupne lestvice niso sestavili.

Danes bo na vrsti 4. regata, prvenstvo pa se zaključi jutri. Skupno je namreč predvidenih šest preizkušenj.

V organizaciji društva »Silec« S kajaki po Vipavi

Kot je bilo napovedano, je kajaško društvo »Silec« priredilo v soboto tekmovanje s kajaki po reki Vipavi. Na dvodelno preizkušnjo se je prijavilo dvanajst veslačev s svojimi čolni, nekaj pa je bilo takih, ki so tekmo spremljali na obeh ciljnih bregih.

Kot lansko leto je tudi tokrat bilo zbiralističe Pri topolih na Peči, če imamo v mislih desni rečni breg, oziroma pri Pipanovih hlevih na cesti, ki pelje iz Gabrij v Sovodnje, če imamo v mislih levi breg Vipave. Prvi del proge, ki je letos bil nekoliko krajši zaradi nižjega vodostaja in so zaradi tega nastale plitvine onemogočale veslanje, so udeleženci morali preveslati v dokaj ostrem slalomu, ki pa si ga ne smemo predstavljati kot tiste slalome, ki jih pogosto vidimo po televiziji, saj nima Vipava take divje struge. Nasprotno, prav potruditi se moras, če se hočeš premikati po rečnem toku. Osrednja vrednost izidov nam kaže, da so udeleženci preveslati ta del v približno treh minutah.

Drugi del tekmovanja je predvidel spust, kar pa spet pomeni v takih vodnih pogojih, kakršne imamo zaradi suše, krepko veslanje. Cilj je bil pod železniškim mostom v Rubijah. Ovire na poti sta predstavljali dve kamniti pregradi, preko katerih se je bilo treba porivati celo z rokama, in ena daljša plitvina. Udeleženci so morali zato pokazati

zlasti svoje veščine z izdatnim veslanjem in pri vneprejšnjem ocenjevanju, kod je struga globlja, da so lahko čim hitreje speljali skozi svoje silce. Povprečje časov drugega dela tekmovanja je znašalo nekaj več kot dvanajst minut. Tehnično vzeto je torej šlo za dva krajša, a silovita napora, kot se pravzaprav za veslanje s silci tudi spodobi.

Nagrajevanje je zaradi toplotne poletne nevihte, ki je sledila zaključku tekmovanja, bilo v gostilni nasproti Županstva v Sovodnjah, kjer so prvi trije - Drešček Goran, Makuc Bojan in Mozetič Miran - prejeli pokale ZSSDI in SKGZ.

V navdušenju dogodka se je oblikovala želja, da bi septembra uresničili zamisel, ki jo je že marsikdo iznesel v zadnjih nekaj letih, da bi namreč v turističnem ritmu preveslali Vipavo od izvira do izliva v Sočo. Če se bo iz tega kaj izcimilo, bomo sporočili po sredstvih obveščanja.

Stvarnejša in že dokončno določena pa je 7. Soška regata od Solkana do Podgore, ki bo z začetkom ob 11. uri potekala v nedeljo, 13. septembra letos. Udeleženci dobijo na cilju obrok hrane in spominsko kolajno; skupine z najmanj sedmimi udeleženci dobijo pokal. Vsakdo mora obvezno nositi rešilni jopič. Vpisovanje bo neposredno pred startom s pologom 6.000 lir na osebo. Prireditelja sta ZSSDI in Kajak klub »Soške elektrarne«. (R.A.)

V nedeljo start tretjeligašev Triestina zagonetka

V nedeljo bodo na vrsti prvi prvenstveni dvoboji tudi za nogometne tretjeligaše. Triestina se je za to prvenstvo nedvomno okrepila, vsekakor pa lahko sodi med favorite za napredovanje tudi glede na to, da letos, verjetno izjemoma, v severni skupini C-1 lige ne bo nobene ekipe, ki je izpadla iz višje lige. Poleg tega bo milijardersko moštvo Perugia (za svoje nakupe je predsednik Gaucci potrošil čedno vsoto 23 milijard lir) nastopalo v južni skupini, tako da bo ta ekipa, ki jo vodi v Trstu dobro znani trener Buffoni, opravila svoj mrtvi tek, ne da bi se njena pot križala s Triestino.

Z razliko od B skupine je severna skupina precej izenačena, a za napredovanje naj bi se borilo 5-6 moštev: Como, Vicenza, bogati novinec Ravenna, Empoli in Triestina.

Letošnja Triestina pa je precejšnja zagonetka. Na papirju razpolaga z nekaterimi zelo dobrimi igralci: od vratarja Facciola do režiserja Torracchia in dvojice napadalcev, Libardi in Mezzinija, ki sta v lanskem prvenstvu s svojimi goli odločilno prispevala k napredovanju Spala, ter hitri vezni igralec Bressi. Poleg tega imajo tudi ostali v vrstah Triestine drugoligaške izkušnje, kot Terracciano, Tangorra, Marino in Panero, poleg seveda kapetana Ceronaja.

Največja zagonetka za Tržačane pa je verjetno conska postavitev, ki si jo je omislil novi trener Perotti. Težave s prilagoditvijo novim she-

mam so prišle do izraza tudi v predtekmovanju, v katerem Triestina ni ravno blestela, saj je bila med drugimi izločena od nadaljnega tekmovanja v državnem pokalu (izločil jo je četrtoligaš Trento).

V teh tekmah je tržaško moštvo pokazalo zadovoljivo igro v napadu a tudi precejšnje vrzeli v obrambi. Upati je, da bo popravilo to napako, saj bodo drugače stoličke novega štabiona »Nereo Ročco«, kjer naj bi Triestina igrala od oktobra dalje, žalostno prazne, čeprav društvo nudi abonmaje po razpordajni ceni (vzemi šestinst - plačaj štiri). Po tolikih razočaranjih namreč dvomimo, da bodo navijači abonentski izkazniki navkljub hoteli slediti bledim ali neuspešnim predstavam.

IGOR PAVLETIČ

FIFA vabi Napoli in Seville na pogajanja?

NEAPELJ — Včeraj naj bi bila FIFA naslovila italijanski nogometni zvezi dokument, v katerem naj bi v bistvu vabila Napoli, da začne pogajanja s Seville o odstopu Maradone. Pri Napoliju teh vesti niso potrdili. Zato pa so pri španski nogometni zvezi povedali, da so dokument FIFA prejeli. V njem vabi Seville, da nemudoma začne pogajanja z Napolijem in izraža upanje, da do 3. septembra doseže tudi dogovor. V primeru, da se to ne bi zgodilo, naj bi se z vprašanjem ubadala statutar-na komisija pri sami FIFA.

obvestila

ŠD ZARJA
obvešča, da se bodo treningi za letnika 1981 in 1982 nadaljevali danes, 28. t.m., ob 18. uri na nogometnem igrišču v Dolini.

SK BRDINA
vabi na 1. kraški bike slalom, ki bo 13. septembra v Repnu pri nogometnem igrišču s pričetkom ob 10. uri. Vpisovanje bo 3. ter 4. septembra od 20. do 21. ure na sedežu kluba na Opčinah, Proseška ulica 131. Za informacije tel. na št. 212859 in 299573.

SK BRDINA
obvešča, da so suhi treningi v naravi vsak torek in četrtek ob 18. uri.

ŠZ BOR
obvešča vse tiste, ki se želijo udeležiti začetniškega namiznoteniškega tečaja ZSSDI v Zgoniku od 7. do 11. septembra (tečaj bo vsak dan od 9. do 17. ure, v ceno 70.000 lir tečajnine je vračunano tudi kosilo), da jim bo v primeru potrebe zagotovljen prevoz iz mesta v Zgonik in nazaj. Informacije od 17. do 20. ure v uradu SZ Bor (tel. 51377).

ŠK KRAS
ŽENSKI ROKOMETNI ODESK
obvešča, da bo prvi sestanek v torek, 1. septembra, ob 19.30 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vabljenja so še zlasti nova zainteresirana dekleta. Za informacije tel. na št. 251005.

KD KRAS DOL-POLJANE
in prijatelji obveščamo, da se bo 31. avgusta v Dolu pričel II. memorial Kristjan Donda v nogometu. Nastopale bodo ekipe: Dol-Poljane, Števerjan, Jamlje in Vrh. Tekme bodo v ponedeljek in torek, finale pa v soboto, 5. septembra, ob 17. uri. Vabljeni!

KOŠARKARSKA SEKCIJA
ŠD BREG
obvešča, da bosta zbor in prvi trening za člansko in kadetsko moštvo v ponedeljek, 31. t.m. ob 18. uri v dolinski telovadnici.

konjske dirke - konjske dirke

V Tarantu bo Newthing (sk. X) skušal ponoviti uspeh, ki ga je nedavno dosegel v podobni shemi. Paziti se bo moral zlasti pred Narissom (sk. 2), ki je na zadnji dirki imel smolo. V sk. 1 gre opozoriti predvsem na Nadira LB, ki ima ugodno startno mesto.

V Montecatiniju je glavni favorit Lisidoro (sk. X), čeprav ima neugodno startno številko. V ospredje bi se moral prebiti tudi Laccio Elledue (sk. 1), pozabiti pa ne gre še na regularnega Maineta (sk. 2).

V Rimu zmaga ne bi smela uiti Mustu Go (sk. 2), razen če ne bo delal napak. V sk. X bi opozorili na Mogana, za katerega je na zadnjih nastopih vladalo precejšnje pričakovanje, za presenečenje lahko poskrbi Golamine (sk. 1).

Za dirko v Montegiorgiu bi poskusili bazo s skupino X, v kateri je najsolidnejši Luimar. Za zmago se bo potegoval tudi Muhammad Ali (sk. 1), računati pa treba tudi na izredni finiš Moussa LG (sk. 2).

Težavna je napoved za dirko v Trevisu. Še najbolj bi se zanesli na kobilo Majer Irmo (sk. 2), ki je zelo prilagodljiva. Tudi v sk. 1 gre opozoriti na kobilo, in

sicer Mariolo CM, medtem ko si iz sk. X zasluži omembo Luce d'Arc.

V Trstu je najresnejši kandidat za uspeh kobila Lisetta KS (sk. 1). Na podobne dirke je precej vaje tudi Edredone (sk. X), med prvimi pa bo gotovo tudi Ledanto AS (sk. 2).

Dirka tris

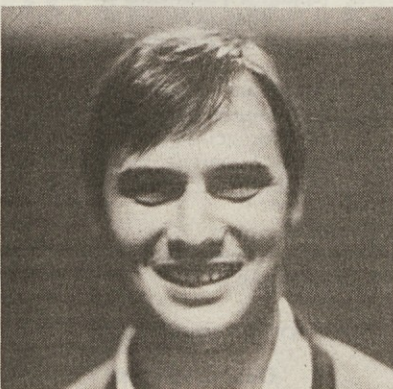
Dirka tris bo v Ceseni, kjer se bo merilo 23 konj. Naši favoriti: 18 Lazing Effe, 10 Gesolino, 21 Liv Dawn. Za sisteme: 19 Mirò OM, 17 Magritte, 15 Lea Effe.

totip

1. — prvi	1 X
drugi	2
2. — prvi	X
drugi	1 2
3. — prvi	2
drugi	1 X
4. — prvi	X
drugi	1 2
5. — prvi	2
drugi	1 X
6. — prvi	1
drugi	X 2

danesh igra za vas - danesh igra za vas

Dario Zanier

Dario Zanier je svojo športno pot začel že s 7 leti, v vrstah mladinske nogometne ekipe Mladosti. Zatem je prestopil k Monfalconeju, pri 16 letih pa se je vrnil v Doberdob, v 1. ekipo (3. AL). Leta 1977 je bil žrtev hude prometne nesreče, po okrevanju pa se je bolj posvetil odborniškemu delu, 4 leta je bil tudi podpredsednik društva. Lani so v Doberdobu začeli s košarko v sodelovanju z Domom in Dario sedaj bolj sledi tej dejavnosti. Prejšnji teden je Ivan Plesničar pravilno napovedal 10 rezultatov

totocalcio

Alessandria - Pro Sesto	1
Como - Triestina	1 X 2
Empoli - Palazzolo	1
Massese - Arezzo	X 2
Siena - Vicenza	X 2
Spezia - Ravenna	X
Vis Pesaro - Sambenedet.	X 2
Barletta - Chieti	1
Catania - Avellino	1 X 2
Giarre - Perugia	X 2
Lodigiani - Palermo	X
Messina - Casertana	1
Salernitana - Sacrusa	1

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglašni: trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 Lir; finančni in legalni 120.000 Lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 Lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

petek, 28. avgusta 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Dnevnika Oslobođenje in Večernje Novine izhajata v skrajno težavnih pogojih

Sarajevska sredstva obveščanja delajo pod stalno nevarnostjo bomb in granat

SARAJEVO - Zgradba Oslobođenja, vsa preluknjana od granat in počnela od požarov, stoji ob glavni cesti, ki je nekoč povezovala Sarajevo z Ilidžo. Zdaj je ena izmed glavnih točk na sarajevskem bojišču. Petdeset metrov od zgradbe so srbski položaji v Nedžarih. Ta predel mesta so srbski vojaki spremenili v pravo mravljišče bunkerjev, okopov, skritih tunelov, itd.. Kljub temu pa življenje v zgradbi Oslobođenja ni zamrlo. Časopis od vsega začetka krize redno izhaja vsaki dan, od torka žal samo na štirih straneh, ker začenja primanjkovati papir. »Časopis tiskamo v atomskem zaklonišču,« nam je razložil kolumnist Oslobođenja Emir Habul, »medtem ko redakcija dela še zmeraj v zgornjih nadstropjih. Naše urade stalno premeščamo. Stalno iščemo neke prostore, ki bi bili v mrtvem kotu srbskega topništva. Preselimo se v neke urade, tu smo dan ali dva, potem pa nas četniki ponovno lokalizirajo in za-

čeno zasipati z granatami. Pravi čudež, da sta do danes samo dva novinarja izgubila življenje.« Ta dva nesrečnika sta bila fotoreporter Salko Hondo, ki ga je granata zadela, ko je snemal vrsto ljudi, ki so čakali pred cisterno za vodo, ter dopisnik iz Zvornika Kjašif Smajlović, ki so ga arkanovci pokončali v uradih dopisništva. »Tiskarji in novinarji Oslobođenja ostajajo v zgradbi teden dni, narkar nastopi druga izmena,« nadaljuje svojo pripoved Habul, »nekaj težav imamo s prevozom nafte za električne agregate. Novinarji, ki smo ostali v mestu, časopis sami kolportiramo, ker so pač vsi časopisni kioski uničeni. To delo je zelo nevarno, ker se moramo prebijati od hiše do hiše, tako da smo večkrat bili tarča srbskih ostrostrelcev. Naklada seveda ne pokriva povpraševanja, tako da ljudje časopis večkrat kar sami razmnožujejo s fotokopirnimi stroji. Časopis »faksiramo« tudi v druge dele

Bosne, na primer v Tuzlo, kjer ga nato ponatisnejo.«

Oslobođenje ni edini časopis, ki v teh tragičnih dneh, izhaja v Sarajevu. »Konkurenco« mu delajo Večernje Novine. »Za razliko od Oslobođenja,« nam razlaga glavni in odgovorni urednik sarajevskega večernjaka Sead Demirović, »je naš odnos do bosansko-hercegovske oblasti izrazito kritičen. Žal nam je, da Izetbegović in ostali zmeraj prosjačijo pred svetovno javnostjo. Menimo, da politika naše mlade države, če hočemo zmagati nad agresorji, mora biti dejavnejša, odločnejša. Moram reči, da oblasti reagirajo na naše kritike zelo tolerantno, še posebej Izetbegović, za razliko od njegovega obrambnega ministra Jerka Doka, ki nam je pred nekaj tedni grozil, da nas bo dal aretirati, češ da smo petokolonaši.« Sedež redakcije in tiskarne Večernih Novin je v samem središču mesta, tako da novinarji delajo v relativno varnih pogojih. »Razne poteze

Radovana Karadžića,« nam razlaga Demirović, »so že davno pred izbruhom vojne dajale razumeti, kako se bobo razvili dogodki v Bosni in Hercegovini. Zaradi tega smo se na vojno primerno pripravili, predvsem tako, da smo si nabavili velike zaloge papirja in tiskarskega materiala. Dnevno tiskamo 6 tisoč izvodov časopisa, ki jih prodamo v 20 minutah. Vsak izvod časopisa prebere vsaj dvajset ljudi. Časopisi so za veliko večino Sarajevčanov edini vir informacij. Elektronski mediji so pač v šahu, ker v mestu ni električne energije. Poleg tega je večina radijskih in televizijskih oddajnikov uničena ali v srbskih rokah. Večina telefonskih linij je uničenih, in ljudje, zaradi stalnih obstreljevanj, ne morejo iz enega mestnega predela v drugi. V tej situaciji se večkrat zgodi, da človek izve za smrt prijatelja, sorodnika ali znanca samo iz časopisa. Žal so naša najbolj brana rubrika osmrtnice.«

WALTER ŠKERK

Poslovni stiki med Slovenijo in Madžarsko se vidno krepijo

NOVO MESTO — Drugi dan srečanja podjetnikov Slovenije in Madžarske, ki poteka na Otočcu, je minil v znamenju poslovne borze, na kateri so Madžari ponujali blago in usluge, slovenski podjetniki pa so se zanimali za njihove cene in količine.

Čeprav je bila osrednja tema srečanja Mala podjetja in veliki sistemi, se ga predstavniki velikih sistemov niso udeležili. Namesto njih so na srečanju sodelovali predstavniki Centra za gospodarsko svetovanje, Incoopa iz Novega mesta, Mednarodnega združenja Slovenija vaš partner ter GZS in OZS. Ti so s pridom izkoristili priložnost in navezali vrsto poslovnih stikov, dogovorili pa so se tudi o medsebojnih poslih, ki presegajo vrednost 100.000 nemških mark. Na gradu Otočec so bile na informativnem dnevu udeležencem na voljo vse potrebne informacije o ustanavljanju lastnih ali mešanih podjetij v Sloveniji in na Madžarskem. (STA)

Težave slovenskega pisatelja in humorista Toneta Partljiča, ki sedi med mariborskimi mestnimi očeti

Ukvarjanje z lokalno politiko je vse prej kot šala

MARIBOR — Slovenskega književnika in popularnega humorista Toneta Partljiča so izvolili za poslanca v slovenski parlament, v letošnjem avgustu pa je poleg tega sam postal še »lokalni funkcionar«, saj ga je mariborski mestni parlament izvolil za podpredsednika mestne vlade.

Čeprav še ni minil mesec dni, odkar je Partljič postal »lokalni funkcionar« pa najbrž že ugotavlja, da ukvarjanje z lokalno politiko ni šala.

Zapletlo se je že s prvimi izjavami, ki jih je Partljič dal tik pred izvolitvijo in takoj po izvolitvi na lokalno funkcijo. Za en časopis je namreč izjavil, da prihaja iz Ljubljane v Maribor zaradi osebnih razlogov, da bi bil bližje družini in 75 let stari materi, za drug časopis pa je izjavil, da prihaja v Maribor zato, da bi se lahko v miru posvetil pisateljevanju, saj je v Ljubljani življenje preveč spolitizirano. Ugledni novinar in komentator Darko De Corti je Partljiča opozoril, da sta izjavi kontradiktorni, hkrati pa za javnot nezanimivi. »Obe izjavi kažeta na to, da si je Partljič več problemov delal s tem, kako bi jav-

nosti pojasnil, zakaj prevzema funkcijo, kot pa da bi javnosti pojasnil, kaj namera narediti na tej dolžnosti,« piše De Corti, ki Partljiču tudi očita, da se je že v prvih dneh nastopa funkcije v konkretnem primeru zavzel za »dodelitev funkcije po zaslugah«. De Corti je Partljiča pozval, naj predstavi svoj program, namesto da javnosti pojasnjuje, kako bo rešil svoj socialni status.

Še več prahu je dvignil prvi intervju, ki ga je dal Tone Partljič v novi vlogi. V njem Partljič med drugim pravi, da je literatura pisatelja Milana Štancerja v slovenskem merilu »relativno slaba« in dodaja, da sam pri Štatenberških pisateljskih srečanjih ne bo sodeloval, dokler bo imel tam »glavno besedo« Štancer. Na to se je takoj odzval pisatelj Dušan Mevlja, ki Partljiču očita, da je storil »kardinalno napako«, ko je v funkciji ministra v mestni vladi javno ocenjeval literaturo svojega kolega. »Sodbo o tem, kakšna je literatura Milana Štancerja bo moral Partljič prepustiti literarni kritiki in zgodovini - nisem še

čul, da bi bili ministri tisti, ki odločajo o kvaliteti pisateljev...«, je podučil Partljiča Dušan Mevlja, ki smatra, da je novopečeni »lokalni funkcionar« naredil takšno napako, da je ne more več popraviti. Očita mu tudi, da je z izvolitvijo na novo funkcijo naredil preobrat in se začel prištevati k »elitnim pisateljem«, običajne »literature pa da je začel iskreno podcenjevati.

Tudi pisatelj Milan Štancer je Partljiču odrekel pravico, da bi kot »lokalni funkcionar« ocenjeval njegovo literaturo, še več, pravi, da ima občutek, da Partljič ničesar njegovega ni bral. Mimogrede pa Štancer Partljiču tudi postavlja vprašanje, zakaj ga je tolikokrat omenjal v svoji rubriki v časopisu »7 dni«, kjer Partljič piše zbadljivke na račun slavnih osebnosti. Štancer Partljiča opozarja, da naj malce pazi, kaj počne, saj je »tvoj stol v Mariboru prav tako majav kakor v Ljubljani«.

Še bolj so izjave novega podpredsednika mestne vlade Toneta Partljiča razhudile rektorja mariborske univerze dr. Alojza Križmana, ki očita Partljiču, da »univerzi soli pamet z evropskimi kriteriji«, pri tem

pa nima pojma o stvarnih problemih univerze. Rektor postavlja Partljiču niz tehničnih vprašanj in s številkami utemeljuje, kako zelo se je poslabšal materialni položaj mariborske univerze »odkar je Partljič kot poslanec sodeloval pri sprejemanju bistvenih stvari za univerzo«. Partljiča rektor tudi poziva, naj ne vara univerze s tem, »kako smo že v Evropi in kako je treba uporabljati evropske kriterije« ter pikro dodaja, da po neki anekdoti »literati šele pri zobozdravniku zaznajo napredek v znanju in tehniki. Nato rektor Partljiča povpraša: »Ali tudi ti verjameš, da je električna energija varno shranjena v hladilniku, saj vedno, ko odpreš vrata, zasveti lučka...«

Ob vsem tem pa se nekateri bivši in sedanji »lokalni funkcionarji« v Mariboru privoščijo smehljaje: »Naj Tone le vidi, da ukvarjanje z lokalno politiko ni šala, da bo na koncu videl, kaj je lažje - voditi pametno lokalno politiko ali zbijati šale na njen račun...« (NIA)

Poletni vozni red vlakov

Velja od 31. maja do 26. septembra 1992

H - hitri vlak;
K - krajevni vlak;
B - brzec;
E - ekspresni vlak
IC - Inter City

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-ANCONA-BARI-LECCE

Odhodi iz Trsta

4.18 K Benetke
5.05 K Benetke (S)
5.45 IC (Svevo) Benetke-Mestre-Milan (●)
5.50 H Benetke
6.08 K Portogruaro (S)(*)
7.25 E Benetke
8.25 H Benetke
9.55 K Benetke (S)
10.45 IC (Marco Polo) Benetke-Mestre-Rim Termini (■)
11.25 IC (KRAS) Benetke (●)
12.25 H Benetke
13.25 H Benetke
13.45 K Portogruaro (S)(*)
14.22 H Benetke
15.25 H Benetke
16.10 IC (Tergeste) Benetke-Milan-Turin (●)
17.12 H Benetke
17.25 K Benetke (S)
17.45 H Videm (S)
18.15 E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. razreda Trst-Lecce)
19.25 K Portogruaro (S)
20.20 H Benetke
20.32 E (Simplon express) Mestre-Milan-Lambrate-Domodossola-Zeneva (pogradi in 2. razreda Vin-

kovci-Zeneva; spalniki Zagreb-Zeneva)
21.15 H Benetke-Milan-Genova-Turin; (spalniki in pogradi 2. razreda Trst-Ventimiglia)
22.10 E Benetke-Mestre-Rim Termini (spalniki in pogradi 1. in 2. razreda Trst-Rim)

Prihodi v Trst

0.01 IC (Svevo) Milan-Benetke-Mestre (●)
2.17 H Benetke
6.50 K Portogruaro (S)(*)
7.10 H Turin-Milan-Benetke; Ventimiglia-Genova-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. razreda Ventimiglia-Trst)
7.45 H Portogruaro (*)
8.10 E Rim Termini-Benetke-Mestre (spalniki in pogradi 2. razreda Rim-Trst)
8.45 H Videm (S)
8.52 E (Simplon express) Zeneva-Domodossola-Milan-Lambrate-Benetke-Mestre (pogradi 2. razreda Zeneva-Vinkovci; spalniki Zeneva-Zagreb)
9.25 K Benetke (S)
10.10 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. razreda Lecce-Trst)

11.17 H Benetke
13.05 H Benetke
14.20 H Benetke
14.44 K Portogruaro (S)(*)
15.25 H Benetke
16.17 H Benetke (S)
17.31 IC (KRAS) Benetke (●)
18.16 H Benetke (S)
19.06 H Benetke
19.52 K Benetke (S)
20.06 H Benetke
20.36 IC (Marco Polo) Rim Termini-Benetke-Mestre (■)
22.13 IC (Tergeste) Turin-Milan-Benetke-Mestre (●)
23.19 K Benetke (S)
23.40 E Benetke

(■) - samo 1. razred z obvezno rezervacijo in dodatkom za brzovlak
(●) - 1. in 2. razred z obvezno rezervacijo in dodatkom za brzovlak
(S) - samo 2. razred
(*) - ne vozi ob praznikih

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-MOSKVA-ATENE

Odhodi iz Trsta

9.15 E (Simplon expres) Opčine-Zagreb-Vinkovci-Budimpešta (pogradi 2. razreda Zeneva-Vinkovci; spalniki Zeneva-Zagreb)

14.32 E Opčine-Ljubljana (S) (1) (2)
17.55 IC (KRAS) Opčine-Ljubljana-Zagreb
18.32 H Opčine-Ljubljana (S) (1) (2)
23.59 E Opčine-Zagreb-Vinkovci (spalniki Benetke-Vinkovci)

Prihodi v Trst

7.04 E Vinkovci-Zagreb-Opčine (spalniki Vinkovci-Benetke)
9.40 H Ljubljana-Opčine (S) (1) (2)
11.00 IC (KRAS) Zagreb-Ljubljana-Opčine
17.02 H Ljubljana-Opčine (S) (1) (2)
20.00 E (Simplon express) Budimpešta-Vinkovci-Zagreb-Opčine (pogradi 2. razreda Vinkovci-Zeneva; spalniki Zagreb-Zeneva)

(S) - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob nedeljah
(2) - ne vozi 15.8.92

TRST-VIDEM-TRBIŽ

Odhodi iz Trsta

5.58 H Tablja (S)(*)
6.15 K Videm (S)(1)
6.55 H Videm
7.35 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj
8.32 K Videm (S)(4)
10.55 H Videm

12.40 H Videm (S)
13.15 K Videm (S)
14.10 H Videm (1)
14.40 K Videm (S)
15.40 H Videm (S)
16.55 H Videm (S)(1)
17.30 K Videm (S)
17.45 H Videm (S)
18.10 H Videm
18.40 K Videm (S)
19.40 H Videm
21.33 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj

Prihodi v Trst

6.58 K Videm (S)
7.51 H Benetke-Videm (1)
8.33 H (Österreich-Italien Express) Dunaj-Trbiž-Videm
8.45 H Videm (S)
9.51 H Videm
10.53 H Videm (S)
13.31 H Videm
14.33 H Benetke-Videm (1)
15.05 K Videm (S)
15.32 H Videm (S)
16.39 H Videm (1)
18.06 K Videm (S)
19.00 K Videm (S)
19.12 H Videm (S)(1)
19.41 H Trbiž
20.57 K Videm (S)
22.00 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm

(S) - samo 2. razred
(*) - ob praznikih vozi do Trbiža
(1) - ne vozi ob praznikih
(2) - ne vozi ob sobotah
(3) - vozi samo ob sobotah
(4) - vozi samo ob praznikih